

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

KRISTA SIIKILÄ

Euroopan kulttuuriympäristöpäi- vien järjestäminen Satakunnan Mu- seolle

MATKAILUN TUTKINTO-OHJELMA
2022

Tekijä(t) Siikilä, Krista	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä toukokuu 2022
	Sivumäärä 35	Julkaisun kieli Suomi
Julkaisun nimi Euroopan kulttuuriympäristöpäivien järjestäminen Satakunnan Museolle		
Tutkinto-ohjelma Matkailun tutkinto-ohjelma		
Tiivistelmä Opinnäytetyön aiheena oli Euroopan kulttuuriympäristöpäivien järjestäminen Satakunnan Museolle. Työn tavoitteena oli, että seuraavat tapahtuman järjestäjät voisivat hyödyntää tapahtuman tuottamiseen liittyviä vaiheita. Lisäksi työn tavoitteena oli, että tapahtuman yhteydessä toimivat museot saisivat näkyvyyttä. Toimeksiantajana toimi Satakunnan Museo, joka on Suomen vanhimpia kulttuurihistoriallisia museoita ja museo on toiminut vuodesta 2020 alueellisena vastuumuseona. Sen velvollisuus alueellisena vastuumuseona on huolehtia Satakunnan alueen kulttuuriympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä sekä myös säilyttää aineistoja näistä kulttuurisista kohteista. Yhteistyökumppanina toimi Rakennuskulttuuritalo Toivo ja Korsmanin talo. Satakunnan Museo kokee, että tapahtumaa olisi hyvä järjestää tulevaisuudessa Toivon kanssa yhteisenä ja laajempaan kokonaisuuteen. Tarkoituksena oli myös, että opinnäytetyön myötä kävijämäärät kasvaisivat tapahtumaa järjestäneissä museoissa. Työn teoreettinen tausta piti sisällään tapahtumamatkailun ilmiönä eri näkökulmista, sen trendejä ja muotoja sekä tapahtuman tuottamiseen liittyviä vaiheita. Teoreettiseen viitekehykseen kuului tapahtuman tuottamisen osalta muun muassa tapahtuman suunnittelu, tapahtuman kohderyhmä ja tapahtumapaikka ja tapahtuman markkinointi. Opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena opinnäytetyönä. Opinnäytetyön toteutukseen kuului teemahaastattelut, joita tehtiin Satakunnan Museon ja Rakennuskulttuuritalo Toivon asiantuntijoille. Haastatteluissa aiheena olivat muun muassa tapahtuman tärkeimmät tavoitteet sekä miten tapahtuman tema näkyy Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä. Teemahaastattelut koskivat myös tapahtuman jälkeistä palautetta. Teemahaastattelut toteutettiin ennen tapahtumaa elokuussa 2021 ja tapahtuman jälkeen tammikuussa 2022. Opinnäytetyön toiminnallinen tuotos oli tapahtuman järjestäminen.		
<u>Asiasanat</u> Satakunnan Museo, Rakennuskulttuuritalo Toivo ja Korsmanin talo, tapahtuma, tapahtumamatkailu, tuottaminen, järjestäminen, Euroopan kulttuuriympäristöpäivät		

Author(s) Siikilä, Krista	Type of Publication Bachelor's thesis	Date May 2022
	Number of pages 35	Language of publication: Finnish
Title of publication Organizing European Heritage Days for the Satakunta Museum		
Bachelor's degree in Tourism		
Abstract The topic of the thesis was to organize European Heritage Days for the Satakunta Museum. The objective of the work was that the following event organizers could take advantage of the stages involved in producing the event. In addition, the objective of the work was to give visibility to the museums operating in connection with the event. The work was commissioned by the Satakunta Museum, one of Finland's oldest cultural history museums, and the museum has been operating as the provincial museum of the Satakunta region since 2020 and its mission is to take care of the cultural environment and cultural heritage of the Satakunta region and to preserve materials from these cultural sites. The partner was the Building Preservation Centre Toivo and Korsman house. The Satakunta Museum experienced that it would be good to organize the event in the future in cooperation with Toivo as a common and broader entity. The purpose was also that the thesis would increase the number of visitors to the museums that organized the event. The theoretical background of the work included event tourism as a phenomenon from different perspectives, its trends and forms, and the stages involved in producing the event. The theoretical framework included, among other things, the planning of the event, the target group of the event and the location of the event and the marketing of the event. The thesis was implemented as a functional thesis. The thesis was implemented with thematic interviews conducted for the authorities from the Satakunta Museum and the Building Preservation Centre Toivo. The topics covered in the interviews included the main objectives of the event and how the theme of the event will be reflected in the European Heritage Days. The thematic interviews also concerned post-event feedback. The thematic interviews were conducted before the event in August 2021 and after the event in January 2022. The functional output of the thesis was the organization of the event.		
<u>Keywords</u> Satakunta Museum, Building Preservation Centre Toivo and Korsman House, event, event tourism, production, organizing, European Heritage Days,		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 OPINNÄYTETYÖN AIHE JA TAVOITE	6
3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	8
3.1 Toimeksiantajan esittely.....	8
3.2 Yhteistyökumppanien esittely.....	8
3.3 Kulttuuriympäristö.....	9
4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	11
4.1 Toiminnallinen opinnäytetyö	11
4.2 Teemahaastattelut.....	12
5 TAPAHTUMAMATKAILU	13
5.1 Tapahtumamatkailu ilmiönä.....	13
5.2 Tapahtumamatkailun trendit	16
5.3 Tapahtumamatkailun muodot.....	18
6 TAPAHTUMAN TUOTTAMINEN.....	19
6.1 Tapahtuman suunnittelu	19
6.2 Tapahtuman resurssit	22
6.3 Tapahtuman kohderyhmä.....	23
6.4 Tapahtuman ajoitus	24
6.5 Tapahtumapaikka	24
6.6 Tapahtuman budjetti.....	26
6.7 Tapahtuman projektinhallinta	28
6.8 Tapahtuman markkinointi	29
7 TAPAHTUMAN ARVIOINTI.....	31
8 LUOTETTAVUUSTARKASTELU.....	33
9 YHTEENVETO JA POHDINTA	34
9.1 Toimeksiantajan palaute.....	35

LÄHTEET

LIITTEET

1 JOHDANTO

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät (European Heritage Days) järjestetään 50 Euroopan maassa ja vuosittain yli 30 miljoonaa ihmistä osallistuu siihen lähes 80 000 eri tapahtumassa. Vuonna 2021 ympäri Eurooppaa tapahtuma järjestetään kansainvälisesti teemalla Inclusive Heritage - Heritage for Everybody. (Kulttuuriympäristömme.fi:n www-sivut 2020.) Satakunnan Museo ja Rakennuskulttuuritalo Toivo ja Korsmanin talo ovat järjestäneet yhteistyönä tapahtuman lähes vuosittain vuodesta 2016 lähtien Satakunnan eri alueilla.

Vuoden 2021 teema Suomessa on Rajaton ja avoin (Open and Inclusive), mikä on tänäkin vuonna tärkeä ja ajankohtainen. Tapahtuman teema kuvaa sitä, että jokaiselle on oikeus nauttia saavutettavasta ja esteettömästä kulttuuriperinnöstä ja -ympäristöstä sekä osallistua sen hoitoon ja esittelyyn. Teeman avulla kannustetaan niitä, jotka ovat kiinnostuneita kulttuuriperinnöstä, myös poistamaan ja ylittämään rajoja monin eri tavoin. (Kulttuuriympäristömme.fi:n www-sivut 2020.)

Matkailun kannalta tärkeitä osioita opinnäytetyössä ovat Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tuottaminen ja tapahtumamatkailu. Euroopan kulttuuriympäristöpäivien järjestämisessä hyödynnettiin kulttuuritapahtuman pääperiaatteita. Tapahtumamatkailuvuonon osiossa käsitellään tapahtumamatkailua ilmiönä, sen määritelmiä ja suuntauksia eri näkökulmista sekä tapahtumamatkailun trendejä ja tapahtumamatkailun muotoja.

Muita opinnäytetyön lukuja on toimintaympäristö, jossa käydään läpi toimeksiantajan roolia, yhteistyökumppaneita ja kulttuuriympäristön merkitystä. Tutkimusmenetelmänä hyödynnetään teemahaastatteluja, jossa haastateltiin yleisötapahtumassa toimineita museoiden työntekijöitä. Olennaista on, että valikoituja menetelmiä tarvittiin järjestämisen tutkimiseen ja tiettyjä pääperiaatteita noudatettiin tapahtumien järjestämistä varten. Opinnäytetyön tavoitteena on vastata siihen, miten Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtuma järjestetään.

2 OPINNÄYTETYÖN AIHE JA TAVOITE

Opinnäytetyön aiheena on Euroopan kulttuuriympäristöpäivien järjestäminen. Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tarkoituksena on juhlia ainutlaatuista kulttuuriperintöä. Tärkeää on myös nähdä kulttuuriperintö voimavarana ja hyvinvoinnin lähteenä. Lähiympäristön arvoilla on merkitystä ja arkiympäristö tulisi nähdä myös juhlimisen arvoisena arvokkaana kulttuuriympäristönä. (Kulttuuriympäristömme.fi:n www-sivut 2015.)

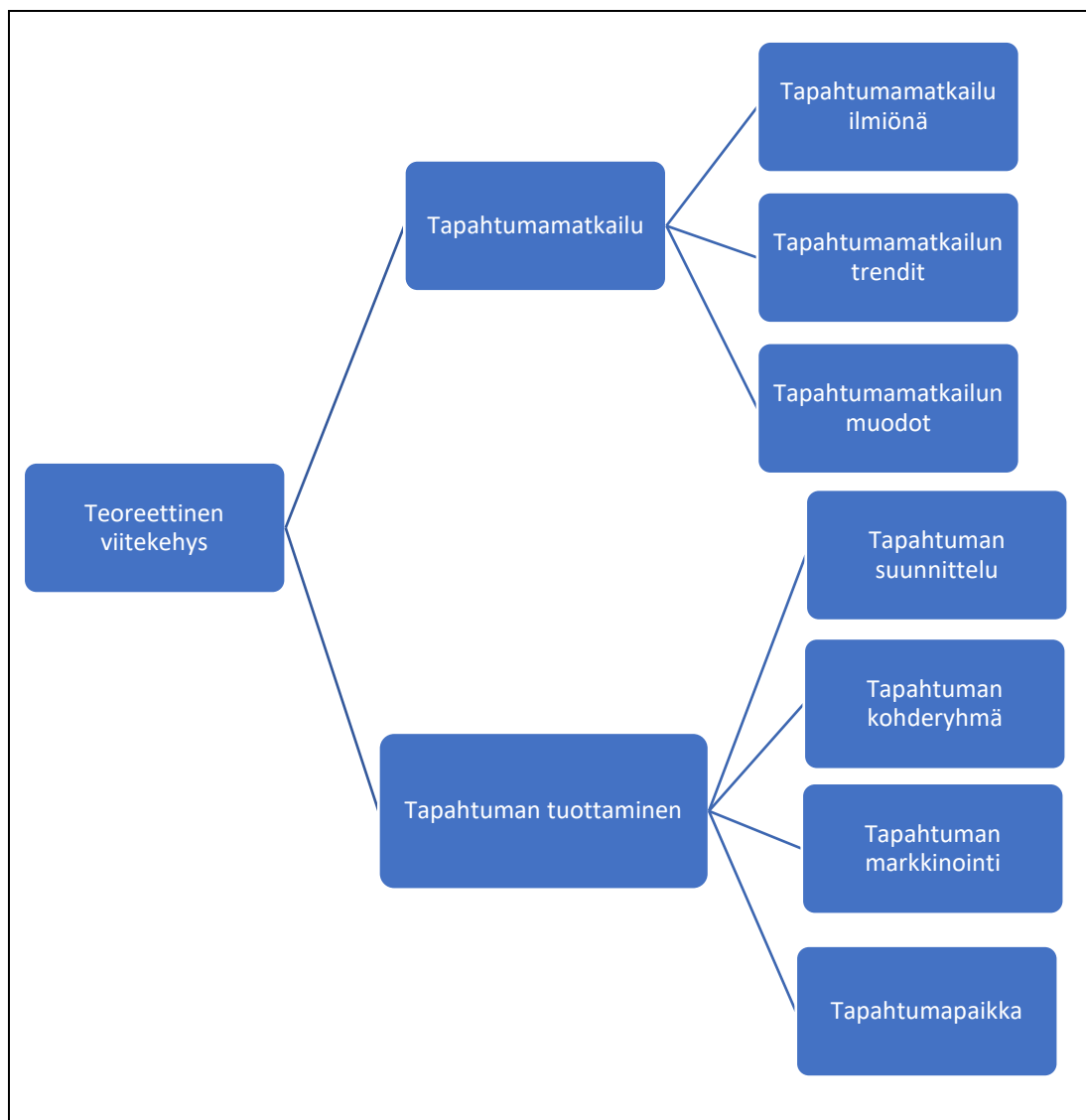
Tapahtuman teemalla Rajaton ja avoin tarkoitetaan sitä, että kulttuuriperintö kuuluu kaikille. Tapahtuman teemalla viitataan siten yhdenvertaisuuteen ja sen tärkeyteen. Olennaista on myös, että kaikki saavat nauttia kulttuuriperinnöstä. Rajaton ja avoin teeman tapahtumassa voi ennakkoluulottomasti ylittää kuntien, maiden, sukupolvien tai kieliryhmien välisiä rajoja. Myös kynnyksiä madaltamalla ja rajoja ylittämällä on mahdollista olla osallisena tärkeää kulttuuriperintöä. (Kulttuuriympäristömme.fi:n www- sivut 2020.)

Tapahtuman teemalla oli myös merkitys, jonka tarkoituksena oli välittyä osallistujille. Rajaton ja avoin teema välittyi niin, että tapahtumassa oli monta kohdetta, jossa niiden historiallinen kulttuuriperintö liittyi kaikkeen. Kulttuuriperinnön osalta tämä tarkoittaa esimerkiksi muinaisjäännöksiä ja Nakkilan asutusta pronssikautiselta ajalta lähtien. Nakkilassa on myös maakunnallisesti arvokasta rakennuskulttuuria ja aktiivinen kotiseutumuseoyhdistys, jonka seurauksena toiminta oli rajatonta Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä. (Tulkin henkilökohtainen tiedonanto 30.8.2021.)

Tavoitteena on, että opinnäytetyöstä on hyötyä tulevaisuudessa tapahtumassa toimiville museoille. Tämä tarkoittaa sitä, että Satakunnan Museo ja Toivo saavat näkyvyyttä opinnäytetyön myötä. Tämän lisäksi tavoitteena on, että opinnäytetyöstä on hyötyä myös seuraaville tapahtumanjärjestäjille. He voivat hyödyntää tapahtuman tuottamiseen liittyviä vaiheita. Tulevaisuudessa on tärkeää, että opinnäytetyön myötä Satakunnan Museo ja Toivo saavat lisää osallistujia Euroopan kulttuuriympäristöpäiville. Lisäksi tarkoitus on, että tapahtumiin osallistuneet kiinnostuvat myös Satakunnan Museon ja Toivon muusta toiminnasta. Museot ikään kuin markkinoivat itse

itseään järjestämällä tapahtumia. Tämä tarkoittaa sitä, että museoiden tapahtumaan osallistutaan entistä enemmän ja kävijämäärät kasvavat museoissa.

Opinnäytetyössä teoreettinen viitekehysten teoria rakentuu aiheen tutkimuskysymyksen ympärille. Tässä opinnäytetyössä teoria muodostuu tapahtumamatkailusta ilmiönä, sen trendeistä ja muodoista sekä tapahtuman tuottamisesta, joka tarkoittaa muun muassa tapahtuman suunnittelua, tapahtuman kohderyhmää, tapahtumapaikkaa ja tapahtuman markkinointia. Teoreettinen viitekehys sisältää keskeisen aiheeseen ja toisiinsa liittyvän aineksen ja teoriatausta koostuu lukuisista aiheeseen liittyvistä näkökulmista (KvaliMOTV n.d.).

Kuvio 1. Muodostelma teoreettisesta viitekehystä.

3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

3.1 Toimeksiantajan esittely

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Satakunnan Museo. Museo perustettiin vuonna 1888 ja se on samalla Suomen vanhimpia kulttuurihistoriallisia museoita. Satakunnan Museon sijainti on Porissa. Organisaation toiminnan tarkoituksena on Porin ja Satakunnan kulttuuriperinnön, kulttuuri- ja luonnonympäristöjen kartoittaminen, tutkiminen ja esitleminen elämyksiä ja tietoa jakamalla, hallittu irtaimen kulttuuriperinnön ja luonnönäytteiden kerääminen, tallentaminen ja hoitaminen. (Porin kaupungin www-sivut 2018.)

Kulttuuri- ja opetusministeriön nimeämä alueellinen vastuumuseo siitä tuli vuonna 2020. Tämä tarkoittaa sitä, että se huolehtii Satakunnan alueen kulttuuriympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä sekä sen tehtävänä on myös säilyttää aineistoja näistä kulttuurisista kohteista (Porin kaupungin www-sivut 2018). Olennaisesti alueellisena vastuumuseona toimiminen tarkoittaa myös sitä, että museo tarjoaa museopalveluita maakunnan yleisölle sekä edistää museotoimintaa ja ohjausta Satakunnan alueella. Tärkeimpinä tehtävinä sillä on myös kulttuuriympäristön suojelu ja hoito sekä siihen liittyvät viranomaistehtävät. Satakunnan Museo säilyttää siten satakuntalaista kulttuuriperintöä, että se on nähtävillä myös tuleville sukupolville. (Porin kaupungin www-sivut 2018.) Tapahtuman yhteydessä Satakunnan Museo toimii yleensä maakunnallisesti, joka tarkoittaa, että kierretään maakunnassa, esitellään se kohteita ja tehdään maakunnassa olevien toimijoiden kanssa yhteistyötä (Tulkin henkilökohtainen tiedonanto 20.8.2021).

3.2 Yhteistyökumppanien esittely

Tapahtumassa yhteistyökumppanina toimii Rakennuskulttuuritalo Toivo ja Korsmanin talo. Korjausrakentamiskeskus löytyy Porin viidennestä kaupunginosasta. Rakennukset ovat alun perin vuodelta 1907. (Porin kaupungin www-sivut 2018). Rakennuskulttuuritalo Toivo on rakennettu vuonna 1995 ja yleisö- ja opetuskäyttöön tarkoitettu Korsmanin talo on rakennettu vuonna 1999 (Visit Porin www-sivut 2018). Ne löytyvät

samasta pihapiiristä. Rakennuskulttuuritalo Toivo neuvoo vanhojen talojen korjaajia kunnostamaan talojaan niin, että niiden vanha, hyvä rakenne ja ominaisluonne säilyvät. (Porin kaupungin www-sivut 2018.) Tiloihin on rakennettu myös vanhojen rakennusten korjausnäyttely, jossa kävijöille on näkyvillä hirrestä tehdyn näyttelyrakennuksen korjausvaiheita ja talon historiaa. Korjausnäyttely kertoo Toivon korjausmenetelmistä, materiaaleista ja sisustuksesta 1800-luvulta aina 1950-luvulle. (Visit Porin www-sivut 2018.) Toimintaa ylläpitää Porin kaupunki (Porin kaupungin www-sivut 2018).

Nakkilan kunta teki myös yhteistyötä Satakunnan museon kanssa Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä varten. Nakkilan itsenäisen kunnan historia alkaa vuodesta 1861. Samana vuonna Nakkilan seurakunta erosi myös Ulvilan seurakunnasta ja siitä tuli itsenäinen seurakunta. Suur-Ulvilaan kuuluivat sitä ennen Nakkilan lisäksi Kullaan kunta ja Porin maalaiskunta. (Nakkilan kunnan www-sivut 2019.)

Kunnan tärkeänä tehtävänä on tukea, järjestää ja edistää kulttuuritoimintaa kotikaupungissaan. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan lain mukaan muun muassa kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä. (Nakkilan kunnan www-sivut 2021.) Nakkila-Seura Ry oli myös mukana yhteistyössä, kun tapahtumaa järjestettiin. Seura harjoittaa laaja-alaista kulttuuritoimintaa, kuten esimerkiksi kotiseututyötä Nakkilan kotiseutumuseolla.

3.3 Kulttuuriympäristö

Ympäristössä on nähtävissä ihmisen toiminta sekä vuorovaikutus luonnon kanssa esihistoriasta nykypäivään asti. Erilaiset ja eri-ikäiset rakennetut ympäristöt, maisemat ja arkeologiset perinnöt muodostuvat kokonaisuuden, jota kutsutaan kulttuuriympäristöksi. (Museovirasto n.d.) Kulttuuriympäristöllä tarkoitetaan rakennettua kulttuuriperintöä, muinaisjäännöksiä, ja kulttuuri- ja perinnemaisemia, joilla on monin eri tavoin merkitystä. Kulttuuriperintö on löydettävissä menneisyyden kautta ja se on perittyjä aineellisia ja aineettomia asioita tai käytäntöjä, jotka heijastavat ihmisten arvoja, uskomuksia, tietoja ja traditioita. Kulttuuriperintöä voi havainnoida ympärillämme kaupungeissa ja taajamissa, luonnonmaisemissa ja arkeologisissa kohteissa.

(Opetushallitus 2022.) Rakennettua kulttuuriperintöä olivat esimerkiksi erityisen vanhat rakennukset kuten Europan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumassa esillä olevan Mäkelän tilan rakennukset.

Lakipykälän mukaan kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta (Muinaismuistolaki 295/1963, 1 luku 1 §). Kiinteitä muinaisjäännöksiä olivat esimerkiksi tapahtuman yhteydessä esiintyvät Selkäkankaan hautaröykkiöt. Maisemalla tarkoitetaan ihmisen ja luonnon muodostamaa vuorovaikutusta (Kaarto 2013). Tapahtumapäivänä oli nähtävillä kulttuuriympäristön maisemia, jotka sisälsivät historiallisesti säilyneitä piirteitä. Kulttuuriympäristön arvoja määriteltäessä, niillä tarkoitetaan rakennushistoriallisia, historiallisia ja maisemallisia arvoja (Kaarto 2013). Kohteen arvon määrittämisessä käytetään vakiintuneita kriteerejä (Kulttuuriympäristömme.fi:n www-sivut 2015). Vakiintuneita kriteereitä ovat muun muassa ajallinen kerroksisuus, monimuotoisuus, säilyneisyys ja historiallinen todistusvoimaisuus (Kaarto 2013).

Rakennetut kulttuuriympäristöt ovat tärkeitä johtuen niiden maakunnallisesta, valtakunnallisesta ja paikallisesti merkittävydestä. Ne perustuvat olennaisesti tunnistettuihin arvoihin. Valtakunnallisesti rakennettu kulttuuriympäristö antaa kuvan alueellisesti, ajallisesti ja kohdetyypittäin rakennusten historiasta ja kehityksestä. (Kaarto 2013.) Valtakunnallisesti rakennettua kulttuuriympäristöä voidaan verrata maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön kuten Nakkilan kotiseutumuseoon, mikä taas rakentuu ilmentäen maakunnan erityispiirteitä ja ominaisuutta. Paikallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt ja kulttuuriympäristöt ovat myös osa kuntakaavojen kartoitusta liittyen rakennusinvestointeihin ja kulttuuriympäristöohjelmiin (Kaarto 2013).

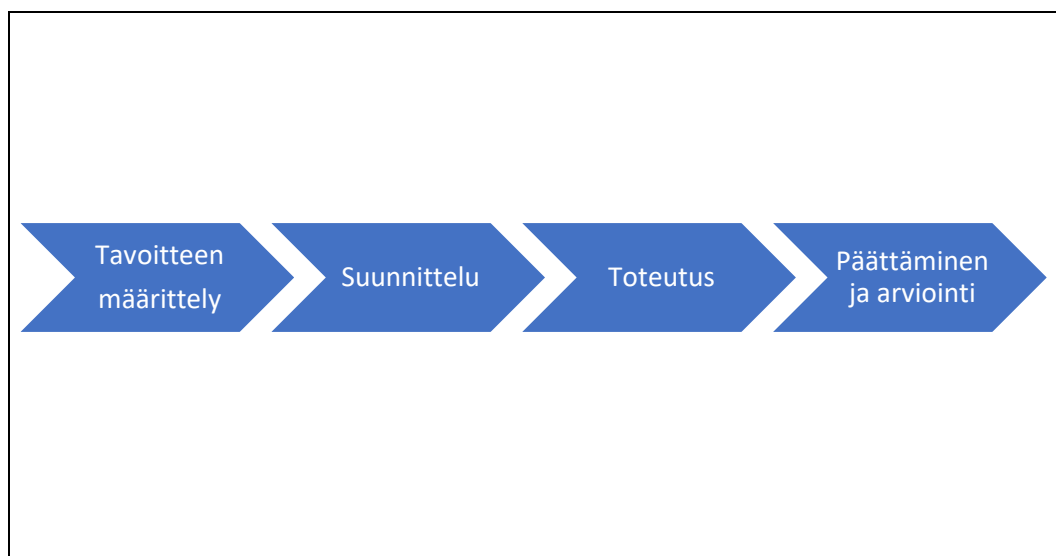
Nakkilan kotiseutumuseon rakennukset ovat paikallisten asukkaiden muistoissa ja kohteet muistuttavat eletystä elämästä ja alueella harjoitetuista elinkeinoista. Rakennusten historialla on erityisesti merkitystä Nakkilan kotiseutumuseon väelle. Kulttuuriympäristön vaalimiseen yhdistetyt asiantuntijatehtävät kuuluvat eri lakien mukaisesti Museovirastolle. Satakunnan Museolla ja Museovirastolla on kuitenkin yhteistyösopimus, ja sen mukaan tehtävät on pääosin siirretty Satakunnan Museolle. (Kaarto 2013.) Satakunnan Museon myös täyttää alueellisen vastuumuseona velvollisuutensa

huolehtien kulttuuriympäristöistä (Porin kaupungin www-sivut 2018). Maakuntamu-
seon tärkeänä tehtävänä on arkeologisen kulttuuriperinnön sekä rakennusperinnön ja
korjausrakentamisen asiantuntijuus. (Kaarto 2013.) Yhteistyökumppani Rakennus-
kulttuuritalo Toivo neuvoi myös korjausrakentamiseen liittyvistä asioista tapahtuma-
päivänä.

4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

4.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallisen opinnäytetyön lähtökohtana on konkreettinen olemassa oleva tehtävä,
johon ratkaisu löydetään opinnäytetyön avulla (Karelian ammattikorkeakoulun www-
sivut 2022). Toiminnallinen opinnäytetyö on työelämälähtöinen ja siitä syntyy toimin-
nallinen tuotos, jolla tarkoitetaan juuri Euroopan kulttuuriympäristöpäivien järjestä-
mistä. Opinnäytetyössäni yhdistyvät tapahtumien tuottaminen tietoperustan ohella ja
sen raportointi sekä tapahtumamatkailun teoreettinen osuus. Toiminnallista opinnäy-
tetyötä kuvaa lineaarinen vaiheistus, jossa työskentely etenee tavoitteen määrittelystä
suunnitteluun, toteutukseen ja prosessin päättämiseen ja lopuksi arviointiin.

Kuvio 2. Opinnäytetyön eteneminen lineaarisen mallin mukaan. (Toikko & Rantanen 2009, 64).

Opinnäytetyöni tarkoitus on olla käytännönläheisen lisäksi tutkimuksellisella asenteella toteutettu ja riittävällä tasolla tietojen ja taitojen hallintaa osoittava. Tarkoituksena on myös, että sen kautta tulee ilmi perehtyneisyys suuntautumisalalani.

4.2 Teemahaastattelut

Laadullinen tutkimusmenetelmä opinnäytetyössä koettiin toimivana ja hyvänä valintana, koska tavoitteena oli ymmärtää ilmiötä kokonaisvaltaisesti. Teemahaastattelu on yksi laadullisen tutkimuksen toteutustavoista. Teemahaastattelujen tavoitteena oli kerätä tietoa Euroopan kulttuuriympäristöpäivistä järjestäjän näkökulmasta, niin että aiheena oli muun muassa tapahtuman kohderyhmä. Teemahaastattelun etuna on, että se on puolistrukturoituna vapaampi tapa kerätä aineistoa. Teemahaastattelu on erittäin sopiva haastattelumuoto silloin, kun kohde, josta halutaan tietoa, on vähemmän tunnettu ilmiö tai asia (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka n.d.).

Tutkittaviksi tulee valita henkilö tai joukko ihmisiä, joilta tiedetään parhaiten saatavan aineistoa kiinnostuksen kohteena olevasta tapahtumaan liittyvistä asioista (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka n.d.). Haastattelut tehtiin Satakunnan Museon alueellisen työn ja kulttuuriympäristön tiimille, jotka olivat mukana järjestämässä tapahtumaa. Haastateltavana oli Satakunnan Museon asiantuntija Carita Tulkki, jonka haastattelu nauhoitettiin. Haastattelun aiheena olivat muun muassa tapahtumien tavoitteet ja teeman näkyvyys. Tässä haastattelussa keskityttiin siihen, miten tapahtumat ovat kehittyneet vuosien saatossa ja miten tapahtumien järjestämisessä onnistuttiin.

Haastattelut tehtiin myös sähköpostitse museoiden muille asiantuntijoille, joita olivat Leena Koivisto, Liisa Nummelin ja Akuliina Aartolahti. Kysymyksiin sähköpostitse vastasi myös Rakennuskulttuuritalo Toivon asiantuntija, Tuulikki Kiilo. Sähköpostitse tehtyjen haastattelujen aiheena olivat muun muassa osallistujien kokemus ajankohdasta ja paikasta sekä tapahtuman toimintojen tärkeys. Olennaista näissä

haastatteluissa oli, että niissä oli kysymys tapahtuman jälkeisestä palautteesta ja tapahtumaan liittyvistä tulevaisuuden ideoista ja jatkosuunnitelmista.

5 TAPAHTUMAMATKAILU

5.1 Tapahtumamatkailu ilmiönä

APEX-alan (Accepted Practices Exchange) termien sanasto (CIC 2003) määrittelee tapahtuman seuraavasti: ”Tapahtuma on järjestetty tilaisuus kuten kokous, vuosikongressi, näyttely, erityinen tapahtuma, gaalailallinen jne. Tapahtuma koostuu usein monista erilaisista, mutta toisiinsa liittyvistä toiminnoista”. Getzin (2005) mukaan kaikkiin tapahtumiin sovellettava periaate on, että ne ovat tilapäisiä ja ”jokainen tällainen tapahtuma on ainutlaatuinen, johtuen järjestämisen, ohjelman, ympäristön, ja ihmisten välisestä yhdistelmästä.”

Yhteiskunnallisesta näkökulmasta matkailu on huomattavasti laajempi ilmiö. Matkailun sosiologiassa käsitellään monenlaisia kysymyksiä autenttisuudesta elämyksiin, liikkumisen tavoista kulutukseen ja turistin käsitteeseen. Sosiologia on pitänyt tärkeänä juuri ”aineetonta” sosiaalista. Matkailukin koetaan usein sosiaalisena toimintana, ihmisten välisenä vuorovaikutuksena ja kohtaamisina ja palvelutyönä. Koska sosiologiassa matkailua ei katsota vain laajemmin elinkeinon näkökulmasta, paikallisyhteisön ja matkailun suhteita voidaan pitää nimenomaan osana matkailun sosiologiaa. Matkailun paikoilla on taipumus herättää kysymyksiä sekä paikallisten että matkailijoiden paikkasuhteesta ja -identiteetistä. (Tuulentie 2017, 207-210.)

Toisesta näkökulmasta katsottuna, matkailun ruumiillisuus käsitetään matkailukohteiden infrastruktuurina vieraanvaraisuus- ja yhteiskuntapalveluineen. Tarkoitus on, että matkailijoiden fyysisestä hyvinvoinnista, viihtymisestä, mukavuuksista ja turvallisuudesta välitetään. Ruumiillisuus tarkoittaa myös sitä, että olentoina jokainen kantaa matkaillessaan omaa kulttuuriaan ja yhteiskuntaansa mukanaan.

Matkailuelämyksiä tuotteistaessa ja kuluttaessa matkailijoiden kokemus on myös osa työntekijän työnkuvaa. (Veijola 2017, 212-216.)

Autenttisuus saa matkailijat kulkemaan kohti tiettyjä kohteita, matkustamaan tietyillä tavoilla ja etsimään tiettyjä asioita (Lüthje 2017, 218). Erving Goffmannin (1959) sosiaalisen vuorovaikutuksen teoriaan pohjautuen MacCannell (1973, 1999) esitti matkailukohteiden jakautuvan yhtäältä turisteja varten rakennettuihin alueisiin eli turistiin näyttämöihin (esimerkiksi hotelli) ja toisaalta paikallisten asukkaiden alueisiin eli takahuoneisiin (esimerkiksi paikallinen yksityinen koti). Performatiivisessa autenttisuuden mielletään yhtäältä matkailijan oma toiminta, ruumis, aistimukset ja tunteet matkailukohteessa sekä myös eri tiedotusvälineiden ja viestimien välittämät mielikuvat ja kokemukset kohteesta. Nämä vahvistavat matkailijan paikan ja ruumiin suhdetta, jotta matkailija voi tuntea paikan autenttiseksi – todelliseksi – ruumiillisen kokemuksensa kautta. (Timm Knudsen & Waade 2010; ks. myös Zhu 2012.)

Suuri osa matkailun esteettömyyteen liittyvästä tutkimuksesta on suuntautunut fyysiseen esteettömyyteen, mutta esteettömyydessä tärkeitä ovat myös kulttuurinen, sosiaalinen, poliittinen, taloudellinen ja viestinnällinen ulottuvuus. (Jutilla & Harju-Myllyaho 2017, 223). Esteettömän matkailun (accessible tourism) tärkeys liittyy ihmisoikeuksiin, oikeuteen liikkua vapaasti sekä myönteisiin taloudellisiin vaikutuksiin (Eichhorn 2014; Pagán 2012; STM 2016). Fyysisellä esteettömyydellä tarkoitetaan kaikkia tiloja ja ympäristöjä, joissa matkustaessa ollaan: rakennuksia ja muuta infrastruktuuria, reittejä sekä kulkuneuvoja. Myös matkakohteen saavutettavuus kuuluu fyysiseen esteettömyyteen. (Jutilla 2013b, 119–120; Small & Darcy 2010, 13.)

Kulttuurinen esteettömyys liitetään eri kulttuurien arvostamiseen ja suvaitsevaisuuteen. (Jutilla 2013a, 5.) Matkailun sosiaalinen esteettömyys kohdistuu yhdenvertaisuuteen, osallistumiseen ja asenteisiin. (Jutilla & Harju-Myllyaho 2017, 225). Sosiaalista esteettömyyttä on se, että jokaisella on mahdollisuus matkustaa sekä valita itseään kiinnostavimmat kohteet ja palvelut (Jutilla 2013a, 5). Relevanttia on vuorovaikutukseen liittyvät kohtaamiset yritysten, asiakaspalvelijoiden, paikallisväestön ja toisten matkailijoiden kanssa. Kohtaamisilla saatetaan vaikuttaa merkittävästi matkailijan elämyksiin. (Scholl & Dunlap 2010, 124.)

Asiaa tarkastellaan myös viestinnällisen esteettömyyden näkökulmasta. Muun muassa Maailman matkailujärjestö on ilmoittanut, että esteettömyyden tulee matkailussa tulla esille myös viestinnässä, esimerkiksi matkaesitteissä. Viestinnässä on noudatettava hyvää toimintatapaa ja todenmukaista tiedonvälitystä. (Jutila 2013b; UNWTO 2013.) Esteettömällä ja asianmukaisella viestinnällä voi olla vaikutus ratkaisevaan matkapäättökseen (Eichhorn, Miller, Michopoulou & Buhalis 2008, 192). Esteetön matka koostuu eri vaiheista, kuten tiedon hakemisesta, matkan varaamisesta, maksamisesta, matkustamisesta kohteeseen, eri palveluiden käyttämisestä ja aktiviteetteihin osallistumisesta kohteessa sekä kotiinpaluusta. (Hannukainen 2007, 59; Yau ym. 2004, 955).

Vastuullinen matkailu (responsible tourism) tarkoittaa sitä, että matkailutoimintaan osallistuvat sidosryhmät toimivat vastuullisesti, myös toisiaan kohtaan. Toisaalta matkailu on merkittävä ja vaikuttava ilmiö, mikä johtaa vastuuseen seurauksistaan. (Veijola, Ilola & Edelheim 2013.) Matkailun sidosryhmiä (tourism stakeholder) ovat kaikki osapuolet, joihin matkailutoiminta vaikuttaa ja jotka vaikuttavat matkailutoimintaan (García-Rosell 2013; Jamal & Stronza 2009).

Veijolan, Ilolan ja Edelheimin (2013) mukaan matkailutoiminnan seurauksia on syytä tarkastella esimerkiksi sosiaalisesta, kulttuurisesta ja ekologisesta näkökulmasta. Sosiaalinen vastuullisuus liittyy siihen, että matkailutoiminnan hyödyt jakautuvat mahdollisimman tasapuolisesti eri sidosryhmien välillä ja siitä koostuvat haitalliset vaikutukset paikallisten yhteisöjen elämään ovat mahdollisimman vähäiset. Kulttuurinen vastuullisuus tarkoittaa paikallisen kulttuurin ja paikallisten asukkaiden arvojen kunnioittamista sekä tärkeän kulttuuriperinnön monimuotoisuuden edistämistä. Ekologisessa vastuullisuudessa on relevanttia, että matkailutoiminnan haitalliset ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäisiä ja matkailussa kunnioitetaan luonnon kanto- ja uusiutumiskykyä. Kestävä matkailu voidaan määritellä tavoitteeksi ja vastuullinen matkailu puolestaan prosessiksi, jonka kautta tavoitteeseen päästään (Goodwin 2011; Veijola, Ilola & Edelheim 2013).

Vastuullisesti toimittaessa pidetään tärkeänä matkailutoimintaa, jolla on myönteisiä vaikutuksia paikallisille yhteisöille, paikallisille kulttuureille, työntekijöille, matkailijoille ja luonnolle (Goodwin 2011; Leslie 2012). Näin vastuullisen matkailun tavoitteena on tehdä paikoista sekä parempia asuin- että vierailupaikkoja (Cape Town

Declaration 2002). Matkailu on vastuullista, kun se tapahtuu paikallisten ihmisten ja luonnon ehdoilla – on kyse toisten kunnioittamisesta. Matkailijoiden ollessa vain tilapäisiä vierailijoita paikassa, se on tärkeä koti paikallisille. (Veijola, Ilola & Edelheim 2013.)

Kestävästä matkailusta samaa tarkoittavana käytetään matkailun kestävästä kehitystä (sustainable tourism development). Lisäksi sekä tieteellisesti että julkisesti puhuttaessa viitataan kestävästä matkailun sijaan ekomatkailuun (ecotourism) tai vaihtoehtoisen matkailun (alternative tourism) muotoihin sekä vastuulliseen matkailuun. (Tervo-Kankare 2017, 235.) Maailman matkailujärjestön (UNWTO 2005) laatima sopiva määritelmä kestävästä matkailulle on, että: ”matkailu, joka ottaa täysimittaisesti huomioon tämänhetkiset ja tulevat taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset vaikutuksensa sekä huomioi matkailijoiden, matkailuteollisuuden, ympäristön ja vastaanottavien yhteisöjen tarpeet”.

Getz (2008) määrittelee tapahtumamatkailun kokonaisuudeksi, joka muodostuu matkailun hallinnan ja tapahtuman järjestämisen keskinäisistä suhteista. Tapahtumamatkailu käsitteenä on perusteena sille, että tapahtumat saattavat lisätä matkakohteiden matkailijamääriä. Tapahtumat voivat myös pidentää matkailuseason kestoa. Tällöin tapahtumia pidetään ilmiönä, joilla on vaikutus matkakohteen kehittämiseen ja markkinointiin. (Haanpää 2017, 120.) Tapahtumamatkailuun liittyy yleensä tapahtumat, joilla on jokin merkityksellinen tarkoitus (Getz 1991). Tapahtumamatkailua on mahdollista myös tarkastella matkailuilmiön lailla paikallisyhteisöjen, fyysisen paikan ja matkailijoiden välisenä suhteena (esim. Derrett 2004).

5.2 Tapahtumamatkailun trendit

Trendi määritellään yleiseksi suunnaksi, jota kohti yritys tai toimiala liikkuu. Asioihin liittyvät ongelmat ovat yleisiä koko toimialalla. Ratkaisu useisiin asiaan liittyviin ongelmiin voi johtaa trendin syntymiseen toimialalla. (Bowdin 2011, 439.) Demografiset muutokset vaikuttavat tapahtumamatkailun muotoihin ja näitä yhteiskunnallisia trendejä ovat maailmanpankin mukaan (2004) väestön ikääntyminen, syntyvyyden

dramaattinen lasku ja muuttoliikkeen merkittävä lisääntyminen vähemmän kehittyneistä maista kehittyneisiin maihin.

Suomen väestö on ikääntynyt, koska syntyvyys pienenee ja elinajanodote kasvaa. Elinajanodote on ollut pitkään kasvussa, koska esimerkiksi vastasyntyneen suomalaisen elinajanodote oli vuonna 2016 naisilla 84,1 vuotta ja miehillä 78,4 vuotta. (Terveystiedot.fi:n www-sivut 2019.) Väestön ikääntyminen johtuu esimerkiksi siitä, että terveyshuolto on kehittynyt vuosien saatossa. Kehittyneiden maiden ”ikäpyramidi” ei vastaa enää pyramidia, jossa suurin osa kansalaisista on nuorimpia; sen sijaan pyramidi pullistuu, ikään kuin edustaen stereotyyppistä keski-ikäisten leviämistä. (Bowdin 2011, 440.)

Myös yhtä naista kohti syntynyt lasten määrä on vähentynyt, joten ikääntyminen on myös vaikuttanut syntyvyyden laskuun (Bowdin 2011, 440). Tilastokeskuksen väestömuutostietojen mukaan syntyvyys laski kahdeksantena vuonna peräkkäin. Vuoden 2018 syntyvyyden mukaan nainen synnyttäisi keskimäärin 1,41 lasta. Luku oli kaikkien aikojen matalin. (Tilastokeskus 2019.) Vuosina 1947 ja 1948 naiset synnyttivät keskimäärin 3,5 lasta. Siitä alkoi kokonaishedelmällisyysluvun pudotus, ja vuonna 1969 alitettiin sukupolvien uusiutumisen takaava 2,1 lapsen raja. Tuota uusiutumistasoa ei ole sen jälkeen enää saavutettu. (Stammeier 2019.)

Monissa kehittyneissä maissa, kuten Englannissa, lisääntynyttä maahanmuuttoa hyödynnetään työikäisten asukkaiden kasvun määrän varmistamista varten (Bowdin 2011, 440). Vuonna 2020 Suomen väestöstä oli ulkomaalaistaustaisia 444 031 eli 8 prosenttia. Erityisesti 1990-luvulla Suomeen suuntautuneen maahanmuuton ensimmäinen kohde oli Helsinki, josta ulkomaalaistaustaiset ovat myöhemmin hakeutuneet muualle pääkaupunkiseudulle. Pakolaisten kuntiin sijoittaminen ja kasvanut maahanmuutto ovat lisänneet maan muiden osien ulkomaalaistaustaista väestöä. (Tilastokeskus n.d.)

Näillä väestörakenteen muutoksilla on useita vaikutuksia tulevaisuudessa tuotettuihin tapahtumiin. Kun alkuperämaansa ulkopuolella asuvien etnisten ryhmien määrä kasvaa isäntämaissa, kuten Englannissa, näissä kulttuureissa, joissa juhlitaan, tapahtumien määrä ja laajuus kasvavat. Samalla myös tapahtumissa, joissa juhlitaan hallitsevaa tai valtavirran kulttuuria, niiden merkitys kasvaa. Hallitsevan kulttuurin juhla ovat

muun muassa VE Day (Victory in Europe Day), perinteiset urheilutapahtumat, historiallisten tapahtumien muistojuhlat sekä pitkäaikaiset tapahtumat. Demografinen pulistuma, mikä tunnetaan joskus nimellä suurten ikäluokkien sukupolvi vaikuttaa myös tuleviin festivaaleihin ja tapahtumiin. Tämän sukupolven muotisuuntaukset ja asenteet syntyivät 1960-luvulla, ja tuon aikakauden musiikki, elämäntyyli ja arvot, sekä niitä juhlivat tapahtumat saavat entistä enemmän merkitystä tulevina vuosina. (Bowdin 2011, 440.)

5.3 Tapahtumamatkailun muodot

Kulttuuritapahtumat (cultural events) voivat olla myös suuria tapahtumia. Suuret musikaalit kuten esimerkiksi Oopperan kummitus, Sound of Music, Joseph ja Cats saavat huomattavia matkailutuloja esimerkiksi Lontoon West Endille. Vuosittaiset tapahtumat, kuten Edinburghin festivaalit, ovat tärkeä osoitus ihmisen toiminnasta, joka edistää huomattavasti sosiaalista ja kulttuurista elämää, kun taas Lontoon vuoden 2012 olympialaisten isännöinti tarjoaa lisää kulttuurimahdollisuuksia kulttuuriolympialaisten kautta. Toinen hyvin näkyvä esimerkki tästä oli Liverpoolin vuoden 2008 Euroopan kulttuuripääkaupungin laaja tapahtumaohjelma. Kulttuuritapahtumat liittyvät myös yhä enemmän matkailuun, jotta ne voivat tuottaa liiketoimintaa ja tuloja vastaanottaville yhteisöilleen. (Bowdin ym. 2011, 22.)

Megatapahtumilla (mega events) on taloudellisia vaikutuksia alueille ja ne ovat merkittävimmät. Maailman kaupungit ja alueet kilpailevat keskenään esimerkiksi suurista urheilutapahtumista, kuten olympialaisista ja jalkapallon maailmanmestaruuskisoista. (Haanpää 2017, 121). Getzin (2005) mukaan megatapahtumat ovat kooltaan tai merkitykseltään sellaisia, jotka tuottavat poikkeuksellisen paljon matkailua, medianäkyvyyttä, arvovaltaa tai taloudellisia vaikutuksia isäntäyhteisölle, tapahtumapaikalle tai organisaatiolle.

Kolmas kohdekehittämisessä suosittu muoto ovat ”tunnusmerkkitapahtumat” (hallmark events), jotka tunnetaan siitä, että ne järjestetään säännöllisesti tietyssä paikassa. Tällaisilla tapahtumilla on omat perinteensä ja henkensä. Suomalaisessa tapahtumakentässä Pori Jazz tunnetaan ikonisimpana tunnusmerkkitapahtumana. (Haanpää

2017, 121.)”Tunnusmerkkitapahtumilla” tarkoitetaan myös tapahtumia, jotka samais-
tuvat niin paljon kaupungin tai alueen henkeen tai ilmapiiriin, että niistä tulee syno-
nyymejä paikan nimelle ja ne saavat laajaa tunnustusta ja tietoisuutta (Bowdin ym.
2011, 20). Matkailututkija Ritchie (1984, 2) määrittelee ne seuraavasti: ”Merkittävä
kertaluonteinen tai kestoltaan rajoitettu tapahtuma, joka on kehitetty ensisijaisesti li-
säämään matkailukohteen tietoisuutta, vetovoimaa ja kannattavuutta lyhyellä tai pit-
källä aikavälillä. Tällaiset tapahtumat perustuvat niiden menestykseen ainutlaatuisuu-
dessaan, statuksessaan tai oikea-aikaisessa merkityksessään kiinnostuksen ja huomion
herättämiseksi.”

Useimmat yhteisöt tuottavat joukoittain festivaaleja ja tapahtumia, jotka on suunnattu
pääasiassa paikallisille yleisöille ja ne on järjestetty ensisijaisesti niiden sosiaalisen,
humoristisen ja viihteellisen arvon vuoksi. Paikalliset tai yhteisölliset tapahtumat (lo-
cal or community events) tuottavat usein erilaisia etuja, jotka herättävät ylpeyttä yh-
teisössä, vahvistavat yhteenkuuluvuuden tunnetta ja luovat paikan tunnetta. Ne voivat
myös auttaa ihmisiä altistumaan uusille ideoille ja kokemuksille, kannustaa osallistu-
maan urheilu- ja taidetoimintaan sekä kannustamaan suvaitsevaisuuteen ja monimuo-
toisuuteen. Näistä syistä paikallishallinnot tukevat usein tällaisia tapahtumia osana yh-
teisön ja kulttuurin kehittämisstrategiaa. (Bowdin ym. 2011, 19.) Janiskee (1996, 404)
määrittelee paikalliset tai yhteisölliset tapahtumat seuraavasti: ”Perhekohtaiset tapah-
tumat, jotka ovat yhteisön omistuksessa, sillä ne hyödyntävät vapaaehtoispalveluja
käyttäen julkisia paikkoja kuten katuja, puistoja ja kouluja. Paikalliset ja yhteisölliset
tapahtumat tuotetaan paikallishallinnon virastojen ja valtiosta riippumattomien järjes-
töjen johdolla.”

6 TAPAHTUMAN TUOTTAMINEN

6.1 Tapahtuman suunnittelu

Tapahtuman suunnittelu on elinehto onnistumisen kannalta niiden monimutkaisuuden
ja epätavallisten vaatimusten vuoksi. Suunnitelma on myös opas ja väline, jonka

perusteella edistymistä voidaan mitata ja sitä ei pidä jättää kevyesti huomiotta. (Shone & Parry 2013, 98-99.) Ensimmäisessä vaiheessa oli tehtävä valinta tapahtumapaikan kunnasta Euroopan kulttuuriympäristöpäiville. Tapahtuman toivottiin olevan myös erilainen poiketen aiemmista tapahtumista. Pohdinnan aiheena oli tapahtumapaikan valitseminen, jossa olisi kiinnostavaa opastettavaa rakennusten ja muinaisjäännösten osalta. Tämän seurauksena päädyttiin siihen, että tapahtumapaikan kunnaksi valittaisiin Nakkila. Voidaan väittää, että suunnitteluprosessi itsessään on todellinen avain siihen, mitä tapahtuu (Raj ym. 2008).

Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumia on järjestetty Satakunnan Museon toimesta vuodesta 2016 alkaen. Euroopan kulttuuriympäristöpäivien järjestämisen alkuaikoina rakennushistorian asiantuntijana toimi jo rakennustutkija Liisa Nummelin ja arkeologisen puolen asiantuntijana toimi Leena Koivisto. Myös Toivon korjausneuvontapäivä järjestettiin tapahtuman yhteydessä, kuitenkin eri paikkakunnalla. Tapahtumia ei ole organisoitu aiemmin yhteisenä kokonaisuutena, vaan erillisinä tapahtumina. (Tulkin henkilökohtainen tiedonanto 10.1.2022.)

Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tavoitteena oli, että tapahtuma järjestetään vastuullisesti 19-covid pandemiasta huolimatta. Toisena tavoitteena oli rakennetun kulttuuriympäristön ja myös luonnossa olevan ihmisen jälkien jättämän kulttuuriperinnön tekeminen tutuksi kohdeyleisölle (Tulkin henkilökohtainen tiedonanto 30.8.2021). Tärkeää oli tutustuttaa ihmiset paikalliseen ja omaan kulttuuriperintöön sekä havainnoimaan ympäristöään ja arvostamaan sitä. (Tulki 2022). Tapahtumalla oli myös yhteisöllistä merkitystä, sillä se toi paikalliset ja ulkopaikkakuntalaiset yhteen tapahtumapäivänä. Tavoitteena on edistää ja mainostaa yhteisöä sen yleisen edun vuoksi (Shone & Parry 2013, 115).

Tapahtumassa oli ohjelmaa sekä retkeilijöille että omatoimiretkelijöille. Tapahtuman onnistumista mitattiin juuri osallistujamäärällä, ja tämä määrä saavutettiin hyvin. Tapahtuman sisältö ja ohjelma riippuvat tapahtuman tavoitteesta, kohderyhmästä ja halutuista viesteistä (Vallo & Häyrinen 2003, 123). Tapahtuman sisältö koostui Nakkilan keskustan opastuskierroksista ja Selkäkankaan hautaröykkiön maasto-opastuksista. Nakkilan kotiseutumuseolla oli myös ohjelmaa, jossa etsittiin asioita museon eri rakennuksista. Mäkelän tilalla oli punamullan keittoa, ikkunan korjausta ja saunan

vanhojen hirsien veistämistä, yksityisen tilan esittelyä ja mahdollisuus saada paikan päällä korjausneuvontaa.

Tapahtumalla oli myös vaikutukset paikalliseen toimintaan, sillä tapahtumat herättivät mielenkiintoa paikallisissa asukkaissa sekä paikkakunnan ulkopuolelta tulevista. Tapahtumalla on vaikutus osallistujiin emotionaalisella ja älyllisellä tasolla sosiaalisen vuorovaikutuksen, nautinnon, mielen ärsykkeiden ja aistien suhteen, joka vaihtelee esimerkiksi ilmapiirin nauttimisesta toimintaan osallistumisesta (Shone & Parry 2013, 74). Euroopan kulttuuriympäristöpäivän tapahtumalla ei ollut haitallisia ympäristövaikutuksia, sillä osallistujat käyttäytyivät ympäristövastuullisesti.

Tapahtumapäivä vaikutti myös osallistujien hyvinvointiin johtuen tapahtuman sisällöstä sekä ihmisten, luonnon ja kulttuurin välisestä vuorovaikutuksesta. Yhteisölliset vaikutukset näkyivät siinä, että Nakkilan kunta tuli tapahtuman myötä monin tavoin tunnetuksi sen kohdeyleisölle. Tarkoitus on luoda yhteisöllisyyttä, ottaa yhteisö mukaan ja vahvistaa sen hyväntahtoisuutta. (Shone & Parry 2013, 115). Lisäarvoa tapahtumapaikalle toi myös se, että yhteistyössä mukana oleva Nakkilan kunta sai kotiseutumuseon, Selkäkankaan hautaröykkiön, Villilän kartanon, Mäkelän tilan ja Nakkilan keskustan kautta näkyvyyttä tapahtumapäivänä ja lisäksi Nakkilan-Seura sai näkyvyyttä Nakkilan kotiseutumuseon kautta.

Tapahtuma oli järjestetty aiempina vuosina eri kohteissa Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä. Syksyllä 2021 Satakunnan Museo järjesti ensimmäistä kertaa Toivon kanssa tapahtuman samassa tapahtumapaikan kunnassa. Tapahtuma järjestettiin suuremmissa mittakaavassa, sillä ohjattu retki ja Nakkilan keskustan sekä Selkäkankaan omatoimiset opastukset olivat osa tapahtumapäivän kokonaisuutta (Tulkin henkilökohtainen tiedonanto 30.8.2021). Tämän takia tapahtumapäivä oli merkittävä muihin Euroopan kulttuuriympäristöpäiviin verrattuna. Suunnitteluprosessissa on kyse myös lopputuloksesta ja keinoista näiden saavuttamiseksi (Bowdin 2011, 117).

6.2 Tapahtuman resurssit

Tapahtuman järjestämisen myötä huomioidaan miten paljon resursseja tulisi hyödyntää. Suunnitteluvaiheessa käydään huolellisesti läpi tapahtuman henkilöresurssit ja taloudelliset resurssit (Tampereen kaupungin www-sivut 2021.) Henkilöresursseihin liittyen vastuun jakaminen tapahtuman organisaation kesken oli välttämätöntä tapahtuman onnistumisen takaamiseksi.

Suunnitteluvaiheessa on hyödyllistä ottaa mukaan mahdollisen varhaisessa vaiheessa kaikki ne, joiden työpanosta toteutuksessa tarvitaan (Vallo & Häyrinen 2016, 191). Tapahtumakoordinaattorina ja tapahtuman aikana museolehtorina toimiva ja nykyisin yleisötyön intendenttinä toimiva Carita Tulkki, oli tapahtumien järjestämisen yhteydessä myös yhteyshenkilöni. Tapahtuman järjestämisessä oli monia osa-alueita, joten museoiden henkilöstöltä tarvittiin monenlaista osaamista. Muita tapahtuman järjestämiseen osallistuneita olivat alueellisen työn intendentti Akuliina Aartolahti, rakennustutkija Liisa Nummelin, amanuenssi Leena Koivisto, Toivon intendentti Tuulikki Kiilo ja rakennuskonservaattori Kalle Virtanen. Tapahtumaa suunnitellessa oli tiedossa kuka vastaa mistäkin tapahtuman osa-alueesta. Näin saadaan mukaan myös erilaisia näkökulmia ja ideoita ja kaikki tapahtumaa järjestävät sitoutuvat paremmin tapahtuman tavoitteisiin (Vallo & Häyrinen 2016, 191).

Tapahtuman talouden suunnittelu aloitettiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Päärahoitusmuoto oli niin sanotusti museon omaa tuotantoa, joka tarkoittaa sitä, että se rahoitti omasta budjetistaan sekä osallistumismaksuista tapahtuman (Tulkin henkilökohtainen tiedonanto 22.3.2022). On tärkeää huomioida, että oli tiettyjä kuluja, jotka lankesivat maksettaviksi ennen tapahtumaa, kun taas tuloja alkoi kertyä vasta tapahtuman käynnistyttyä (Tampereen kaupungin www-sivut 2021). Tällaisia ennen tapahtumaa maksettavia kuluja olivat muun muassa museon työntekijöiden palkat, markkinointiin liittyvät kulut sekä materiaalihankinnat. Hyvin suunniteltu budjetti auttoi myös itse tapahtuman suunnittelussa, jossa jokaisen työntekijän työpanos oli huomattava.

Tapahtuman sponsorit ovat tapahtuman luonteeseen toiminnaltaan ja aatemaailmaltaan sopivat tahot (Tampereen kaupungin www-sivut 2021). Sponsoreita tapahtuman yhteydessä olivat esimerkiksi eri Satakunnan kunnat, jotka osallistuvat tapahtumiin

oman työn puitteissa. Myös tilojen ja talojen omistajat, jotka osallistuivat tapahtuman kulkuun, toimivat sponsoreina. Kotiseutumuseot omalla toiminnallaan rahoittivat tapahtumaa. Mahdollisia sponsoreita tarvittaessa olisivat myös esimerkiksi arkeologiaan ja korjausrakentamiseen erikoistuneet yritykset. (Tulkin henkilökohtainen tiedonanto 22.3.2022.)

6.3 Tapahtuman kohderyhmä

Tapahtuman menestyminen edellyttää sitä, että tapahtumapaikoilla on yleisöä. Tiettyihin kohderyhmiin liittyy erityispiirteitä (Tampereen kaupungin [www-sivut](http://www.tampere.fi) 2021). Kohderyhmä huomioidaan varhain tapahtuman suunnittelun yhteydessä, jotta tapahtumasta osataan tehdä sopiva sen kohderyhmälle. Kohderyhmä ja sen koko sekä tapahtuman tavoite määrittävät usein jo valmiiksi sen, millaista tapahtumaa ollaan järjestämässä (Vallo & Häyrinen 2016, 148). Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtuma oli tarkoitettu kotimaanmatkailijoille. Tällä kohderyhmällä on tapana olla kiinnostunut sekä kulttuurista että luonnosta, jotka eivät myöskään ole vastakkaisia tälle kohderyhmälle. Yleisiä syitä siihen, miksi tämä kohderyhmä valitsee ulkomaiden sijaan kotimaahana matkustamisen, on turvallisuus, vastuullisuus, helppous ja ekologisuus. He myös suosivat lähimatkustamista muita kohderyhmiä enemmän. (Työ ja elinkeinoministeriö 2021.)

Euroopan kulttuuriympäristöpäivien opastukset ja kohteet kiinnostivat niin paikallisia kuin ulkopaikkakuntalaisia. Tapahtuma kiinnosti myös paikallisia siitä huolimatta, että tapahtumapaikoista osa saattoi olla heille entuudestaan tuttuja. Tapahtumaa esitellessä kommunikointiin sekä suomen kielellä että englannin kielellä. Fyysisen paikan, paikallisyhteisöjen ja matkailijoiden välinen suhde näkyi tapahtumassa, sillä Nakkilan kotiseutumuseon vapaaehtoiset työntekijät esittelivät museota retkeilijöille. Tapahtumalla oli myös kulttuurisia ja sosiaalisia vaikutuksia, sillä se herätti keskustelua tapahtuman järjestäjien ja osallistujien kesken.

6.4 Tapahtuman ajoitus

Tapahtuman ajankohdan valintaan vaikuttaa ennakoitua säätilat, ihmisten vapaa-aika ja tapahtumaviikon ajankohta (Tampereen kaupungin www-sivut 2021). Ajankohta ja paikka vaikuttavat myös oleellisesti siihen, kuinka moni osallistujista haluaa osallistua tapahtumaan (Vallo & Häyrinen 2016, 174). Tapahtumien ajankohta määrittää myös sen, että voidaanko tapahtumat järjestää ulko- vai sisätiloissa. Euroopan kulttuuriympäristöpäivät järjestettiin viikonloppuna 11.päivä syyskuuta vuonna 2021. Ajoitus oli hyvä, sillä säät suosivat vapaa-ajallaan tulleita osallistujia.

Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä järjestettiin yhteisesti Toivon ja Satakunnan Museon kanssa organisoitu tapahtuma. Tapahtumapaikan kunnassa oli monenlaista nähtävää lähietäisyydellä toisistaan niin, että tapahtuman järjestäminen Nakkilassa onnistuisi aikatauluiltaan (Tulkin henkilökohtainen tiedonanto 30.8.2021). Muita etuja olivat, että tämä tapahtuma mahdollisti sen, että ohjelmaa ja nähtävyyksiä oli enemmän.

Samana päivänä järjestettiin piirroskurssi Rosenlew-museossa, mikä on Porin seudun kansalaisopiston kurssi, jolloin tutkittiin ja havainnoitiin Porin museoiden näytteilyitä ja tehdään erilaisia piirustusharjoitteita (Porin kaupungin www-sivut 2021). Kyseinen kurssi ei kuitenkaan vaikuttanut Euroopan kulttuuriympäristöpäiviin osallistuvien tai tapahtuman järjestäjien määrään.

6.5 Tapahtumapaikka

Tapahtumapaikan valinnassa on otettava huomioon tapahtuman luonne, ajankohta ja kohderyhmä sekä paikan sijainti, tavoitettavuus ja esteettömyys (Tampereen kaupungin www-sivut 2021). Tapahtuman luonne oli yleisötapahtuma, joka järjestettiin sekä sisä- että ulkotiloissa. Tapahtumapaikkaa varatessa tulee muistaa varmistaa, tarvitaanko suullisen sopimuksen lisäksi vielä esimerkiksi erillinen hakemus (Tampereen kaupungin www-sivut 2021). Tapahtumaan ei tarvittu erillistä kirjallista sopimusta vaan tapahtumasta sovittiin suullisesti. Tapahtumakohteita oli useita, joita olivat Nakkilan kotiseutumuseo, Mäkelän yksityinen tila Soinilan kylässä ja Nakkilan keskusta sekä Selkäkankaan hautaröykkiöt. Tapahtumapaikkaa valittaessa on hyvä arvioida tapahtumapaikan soveltuvuutta tapahtuman pitopaikaksi (Vallo & Häyrinen 2016, 170).

Rakennuskulttuuritalo Toivo oli järjestämässä tapahtumaa Mäkelän tilalla Euroopan kulttuuriympäristöpäivillä. Mäkelän tila sopi erittäin hyvin korjausneuvontakohteeksi, siellä oli tekemistä korjausrakentamisesta kiinnostuneille ja siellä annettiin myös korjausneuvontaa osallistujille. Tapahtuman järjestäjinä toimivat Toivon rakennuskonservaattori Kalle Virtanen ja intendentti Tuulikki Kiilo. He keittivät punamultaa ja korjasivat ikkunoita yhdessä osallistujien kanssa.

Kuva 1. Rakennuskulttuuritalo Toivon korjausneuvontakohteessa ikkunan korjausta.

Kiinnostuksen tapahtumaa kohtaan voi herättää erikoisella tapahtumapaikalla, jonne osallistujilla ei olisi muuten mahdollisuutta päästä (Vallo & Häyrynen 2016, 172). Korjausneuvontatapahtuman tarkoituksena oli, että tapahtuman kohde ei olisi normaalisti avoinna yleisölle. Mäkelän tila onkin yksityinen tila, mikä sisältää muun muassa päärakennuksen ja aittoja aina 1700-luvulta lähtien. Entinen tilan omistaja ja Outi Freese, joka oli nykyinen omistaja, esittelivät yksityistä tilaa tapahtumaan osallistuville. Tapahtumapaikalla olivat myös hirsirakentaja Juha Korhonen ja Nakkilan kunnan

rakennustarkastaja Seppo Saarimaa. Kulttuuriympäristön aitous ja säilyttäminen ovat tärkeitä asioita, jotka tulivat hyvin esille korjausneuvontatapahtuman yhteydessä.

Nakkilan keskustassa oli opastuskierrokset, joissa esiteltiin keskustan alueen rakennuskulttuuria. Liisa Nummelin esitteli seurakunnantalon, kirkon ja kunnantalon historiaa tapahtuman osallistujille. Selkäkankaalla oli maasto-opastukset, joissa tutustuttiin opastetusti Selkäkankaan pronssikautiseen suurröykkiöön ja ohessa yleisemminkin Satakunnan pronssikauteen Leena Koiviston opastuksilla (Koivisto sähköposti 30.6.2021).

Nakkilan kotiseutumuseon ohjelmasta vastasi alueellisen työn intendentti Akuliina Aartolahti. Ohjelmaan kuului aktiivinen asioiden etsiminen eri rakennuksista ja niiden kirjaaminen kysymyslomakkeeseen. Osallistujat pääsivät tällä tavoin myös tutustumaan paremmin museon esineistöön ja rakennuksiin. Museon esineistön ja rakennuksien historia alkaa aina 1700-luvulta lähtien. Kotiseutumuseoon kuuluu kymmenen eri rakennusta, joita ovat muun muassa Pakkalan puustelli, Luhti-aitta, konesuuli, kalustosuuli, mamsellityyppinen tuulimylly, paja, savusauna ja vilja-aitat (Aikamatka Satakunnassa www-sivut n.d.) Nakkilan kotiseutumuseo sopi erittäin hyvin kohteeksi tapahtumapäivänä, sillä se kuvaa monipuolisesti nakkilalaista paikalliskulttuuria ja sen historiaa. Nakkilan kotiseutumuseota olivat esittelemässä vapaaehtoiset kotiseutumuseon työntekijät.

6.6 Tapahtuman budjetti

Budjetin laatiminen aloitettiin talousarvion valmistelusta, josta siirrytään tapahtuman taloudellisen ympäristön määrittelemiseen. Budjettia voidaan kuvailla määrälliseksi suunnitelmaksi. Budjetin prosessiin sisältyy myös tulojen kustannuslaskenta ja niiden arviointi sekä varojen kohdentaminen. Tapahtuman budjettia käytetään vertaamaan todellisia tuloja ja kustannuksia ennakoituihin tuloihin ja kustannuksiin. Erityisesti arvioidaan jokaisen tapahtuman toiminta-alueen enimmäiskustannukset. (Bowdin ym. 2011, 300.) Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumasta saatiin hyvin tuottoa, sillä siihen osallistui hyvin retkeilijöitä ja omatoimiretkeilijöitä. Tapahtuman budjettia

laadittaessa on hyödyllistä tarkastella myös aikaisempia vastaavia projekteja budjetin omaa realistista pohjaa varten (Vallo & Häyrinen 2016, 177).

Tapahtuman tavoitteissa onnistuttiin kuitenkin muulla tavoin, sillä ne eivät alun perinkään liittyneet rahallisen voiton tavoittelemiseen. Tapahtumassa muuta asiat korostuivat, kuten alueellisen vastuumuseon velvoitteiden täyttäminen. Nollabudjetilla tarkoitetaan tavoitetta, joissa tulot ja menot ovat yhtä suuret; ei tavoitella voittoa, vaan sitä, että kaikki menot saadaan katettua (Huhtaniska 2019, 192). Yleisötapahtuman järjestämisen yhteydessä ei tarvinnut hankkia virallisia lupia tai tehdä ilmoituksia.

Budjetin tekeminen vaatii asiantuntemusta, kokemusta ja aikaa. Jokaiseen budjettiin kirjattavan summan taustaksi on oltava riittävästi tietoa, jotta budjetista muodostuu luotettava työkalu tapahtuman suunnitteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. (Huhtaniska 2019, 192.) Tapahtuman järjestämisestä neuvoteltiin eri yhteistyötahojen kanssa, että onko heillä kiinnostusta järjestää tapahtuma eri paikoissa ja millä ehdoilla. Rakennustutkijan täytyi tavoittaa esimerkiksi rakennustarkastaja, jotta hän ja kunta voisivat olla mukana tapahtumassa. Kaikki yhteistyötahot, joihin otettiin yhteyttä, halusivat osallistua tapahtumaan. Budjettiin laskettiin myös museoiden työntekijöiden työpäivät. Nakkilan kotiseutumuseon väki ja korjausrakentamiskohteen omistajat oli myös mukana tapahtumassa vapaaehtoisvoimin. Nakkilan kunnan edustaja oli myös mukana tapahtumaa järjestettäessä. (Tulkki sähköposti 7.2.2022.)

Budjetin tulot koostuivat tapahtumaan osallistumisesta kuten retkilippujen hinnoista ja yksittäisistä opastuksien maksuista. Tapahtumaan liittyvät menot koostuivat bussikuljetuksista, joihin oli todellinen tarve tapahtuman aikana vaihtuvien kohteiden ja haastavan aikataulun vuoksi. Osallistujilla oli mahdollisuus myös osallistua Villilän kartanon ruokailuun, jossa tarjoihin lounas siihen osallistuville. Retkilipun ostaneita oli sopiva määrä siinä suhteessa, kuinka paljon retkeilijöitä oli mahdollisuus ottaa bussiin pandemian takia. Tapahtuma onnistui budjetiltaan merkittävän hyvin, sillä niistä syntyvät menot saatiin hyvin katettua tapahtuman tuloilla.

6.7 Tapahtuman projektinhallinta

Tapahtuman tuotanto on yhtä kuin projekti. Projektinhallintatekniikoita hyödyntäen voidaan hallita myös tapahtumaa. Projektinhallinnan avulla voidaan valvoa tapahtuman aloitusta, suunnittelua, toteutusta sekä seurata tapahtumaa ja sen päättämistä. (Bowdin ym. 2011, 257.) Projektinhallinta oli osa tapahtuman järjestämistä, jossa koontuivat Satakunnan Museon ja Rakennuskulttuuritalo Toivon työntekijät päättämään tapahtumaan liittyvistä asioista. Kommunikointi on tarkoituksellista, jossa jonkun tieto ja mielipide tapahtumasta siirretään yhdeltä ihmiseltä toiselle (Jackson 2013).

Projektinhallinnan käynnistäminen koostui ideoinnista, karakterisoinnista ja tavoitteiden asettamisesta. Käynnistäminen aloitettiin museoiden työntekijöiden kesken etäkouksella Teamsissa. Tapahtuman luonnehdinnassa otettiin huomioon millainen tapahtuman pitäisi olla tavoitteiltaan ja millainen sen sisältö tulisi olla. Karakterisoinnin yhteydessä tuli myös ilmi, että kaikilla työntekijöillä oli omat vastuualueensa. Tapahtuman suunnittelua ja aikataulutusta varten tapahtumaprojekti vaiheistetaan. Se tarkoittaa tapahtumaprojektin jakamista osaprojekteiksi, vastuualueiksi ja työtehtäviksi. (Huhtaniska 2019, 178.) Omat vastuualueeni liittyivät tapahtumasta tiedottamiseen Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumakalenterissa, lounasruokailusta huolehtimiseen Villilän kartanossa ja logistiikkaan liittyvän tarjouspyynnön lähettämiseen Puistolatien Auto Oy:lle sekä ohjelman ideointiin Nakkilan kotiseutumuseolla.

Projektinhallinnan tavoitteena oli, että museoiden työntekijöiden kesken olisi pääosin etäkokoontumisia Teamsissa, jossa tapahtuman suunnitelman vaiheita käytäisiin läpi. Tapahtumaa järjestettäessä kokoustettiin myös lähietäisyydellä Satakunnan Museossa. Projektinhallinnan tavoitteena oli myös, että tapahtuman suunnittelun eri osa-alueilla edettäisiin kohti tapahtuman päämäärää ja sen toteutusta. Siihen kuului olennaisena osana myös Nakkilan kotiseutumuseon ohjelman ideointi. Ohjelman piti olla mahdollisimman selkeä ja yksinkertainen, jotta siihen osallistuvat ymmärtäisivät sen tarkoituksen. Kotiseutumuseon ohjelma ja sen ympäristö sopivat hyvin kokonaisuudessaan tapahtumapäivän yhteyteen.

Projektinhallinnassa suunnitelmien testaaminen osana organisointiprosessia olivat merkityksellisiä. Jokaista tapahtumaa varten on tehtävä aina uusi vierailu paikan

päälle, sillä tilaa täytyy tarkastella juuri sen hetkisen tapahtuman kautta (Catani 2017). Suunnitelmia testattiin yksityisellä Mäkelän tilalla, jossa kohdetta valokuvattiin ja tapahtumapaikan sisätiloissa käytiin tutustumassa. Tapahtumapaikasta saatiin yleiskuva, jonka pohjalta tapahtumaa alettiin rakentamaan lisää. Nakkilan kotiseutumuseolla vierailtiin myös ennen tapahtumaa ja siellä olivat myös tapahtumaan osallistuvat kotiseutumuseon työntekijät esittelemässä museota. Tärkeää oli valokuvata museon esineistöä ja sen rakennuksista kotiseutumuseon ohjelmaa ja ohjelmakartan valmistavista varten. Projektinhallinta oli moniosainen prosessi, jolla tähdättiin tapahtuman onnistumiseen.

6.8 Tapahtuman markkinointi

Markkinoiminen aloitettiin siitä, mistä muutkin tapahtumien tuottamiseen liittyvät toiminnot aloitettiin eli suunnitelman laatimisesta. Tapahtuman markkinoinniksi tarvitaan markkinointiviestintää tukemaan ja levittämään tietoisuutta tapahtumasta. Tapahtuman visuaalisen ilmeen lisäksi tapahtumaa tukevien viestien ja sosiaalisen median tunnisteiden täytyy näkyä markkinointiviestinnässä. (Vallo & Häyrynen 2016, 69.) The Chartered Institute of Marketing (CIM, 2005) määrittelee myös markkinoinnin ”johtamisprosessiksi, joka vastaa tunnistamalla, ennakoimalla ja täyttämällä asiakkaiden tarpeet tuottoisasti”.

Tärkeää on ymmärtää tapahtuman konsepti ja sen kohderyhmä, jolle tapahtumasta viestitään. Tapahtuman yhteydessä huomioidaan myös sen merkitykselliset erityispiirteet. (Tampereen kaupungin [www-sivut](http://www.tampere.fi) 2021.) Suunnitteluvaiheessa oli myös tärkeää markkinoinnin kannalta, että kohteessa käytiin ja löydettiin sieltä ne erityispiirteet millä kohteita markkinoitiin. Euroopan kulttuuriympäristöpäivien erityispiirteitä ovat yleensä olleet yksityiset tilat, jotka eivät ole olleet uudiskohteita sekä työnäytökset tapahtumakohteissa. Muita erityispiirteitä ovat olleet kulttuuriympäristön kohteiden rakennusperintö ja esihistoria, joita on esitelty tapahtumapaikoilla.

Markkinoiminen Satakunnan Museossa on nykyisin laaja-alaista toimintaa verrattuna aiempaan markkinointiin. Aiemmin tehtiin esimerkiksi mediatiedotteita eri tiedotusvälineille lähettämällä niitä sähköpostitse. Markkinoinnissa korostuu nykypäivänä

digitaalisuus ja erityisesti sen edullisuus, laajuus ja monipuoliset mahdollisuudet. Tapahtuman suunnittelussa ja digitaalisuuden myötä markkinointi on ajallisesti haastavaa. Sosiaalisen median markkinoinnissa kuvien merkitys on kasvanut ja painopiste on juuri visuaalisen ilmeen luomisessa. (Kaarto henkilökohtainen tiedonanto 8.3.2022.) Kaikki näkyvä viestii ja herättää vastaanottajassa mielikuvia. Visuaalisuus on tärkeä osa yhteisön viestintästrategiaa. (Huhtaniska 2019, 211.) Nykyisin tarvitaan entistä enemmän erityyppisiä kuvia ja käsiteltyä tietoa markkinointia varten. (Kaarto henkilökohtainen tiedonanto 8.3.2022.) Sosiaalista mediaa on hyödynnettävä silloin, kun se on tavoitteen kannalta mielekästä ja tavoittaa oikeat kohderyhmät (Vallo ja Häyrinen 2016, 71). Sosiaalinen media oli myös helppo markkinointikanava juuri tavallisten museokävijöiden tavoittamiseen. (Kaarto henkilökohtainen tiedonanto 8.3.2022.)

Euroopan kulttuuriympäristöpäivien markkinointiin käytettiin myös muita erilaisia markkinointikanavia. Rakennuskulttuuritalo Toivo tiedotti omia kanavia pitkin tapahtumasta. Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumakalenteri oli myös markkinointikanava, joka oli enemmän suunnattu tapahtumaa järjestäville ammattilaisille. Myös mediamarkkinoinnin osalta Satakunnan kansan lehtimainontaa hyödynnettiin, ilmoittamalla menoinfo-palstalla tapahtumasta. Tärkeimpiä kanavia tapahtumaa markkinoimalla olivat etenkin Porin kaupungin tapahtumakalenteri ja museoliiton museo.fi-sivusto. (Kaarto henkilökohtainen tiedonanto 8.3.2022.) Yhtenäinen visuaalinen linja markkinoinnissa tekee viestinnästä tehokasta, viesti huomataan, tunnistetaan ja siitä osataan etsiä halutut sisällöt nopeasti (Huhtaniska 2019, 211).

Tästä huolimatta tapahtumien markkinointi eli kohteista viestiminen oli haastavaa joutuessaan tiukan aikataulun ja vaihtuvien kohteiden yhdistelmästä tapahtumapäivänä. Sosiaalisessa mediassa markkinoimalla tapahtumaa eri kanavien kautta saavutetaan myös kohderyhmä helpommin. Euroopan kulttuuriympäristöpäivien ohjelman ollessa laaja, oli entistä tärkeämpää tavoittaa juuri paikallinen kohdeyleisö eli nakkilalaiset. (Kaarto henkilökohtainen tiedonanto 8.3.2022.)

7 TAPAHTUMAN ARVIOINTI

Tapahtumaa arvioitiin Euroopan kulttuuriympäristöpäivien merkittävimpien osa-alueiden osalta sekä arviointi perustui teemahaastatteluista saatuihin tuloksiin. Tapahtuman jälkeisissä arvioinnissa otetaan huomioon, miten tapahtuman tavoitteet onnistuivat järjestäjien näkökulmasta. Haastattelujen perusteella käsitellään myös, miten toimintojen ja ohjelman ajankohta ja paikka vaikuttivat osallistujiin. Haastattelujen vastauksissa kävi myös ilmi miten onnistuneita toiminnot ja ohjelma olivat osallistujien näkökulmasta. Tapahtuma oli osittain suunnittelultaan toimiva, mutta siinä oli myös osa-alueita, joita tulisi kehittää.

Tapahtuman ennalta määritetyissä tavoitteissa onnistuttiin, sillä osallistujille tehtiin tutuksi rakennettu kulttuuriympäristö ja myös luonnossa olevan ihmisen jälkien jättämän kulttuuriperintö. Tapahtumaa suunniteltaessa oltiin varovaisia ja hieman epävarmojakin, siitä että kuinka paljon museon retkeilijöitä voitaisiin ottaa linja-autoon, jotta turvavälit säilytettäisiin ja voidaanko tapahtumaa silti järjestää vallitsevan pandemian takia. Siitä huolimatta toisessa tavoitteessa onnistuttiin järjestämään tapahtuma vastuullisesti pandemiasta huolimatta.

Osallistujat olivat tyytyväisiä tapahtuman sisältöön kuten monipuolisiin opastuksiin ja toiminnallisiin ohjelmiin kohteissa. Opastuksien ja ohjelmien ajankohta ja paikka otettiin myös hyvin vastaan osallistujien keskuudessa. Tapahtumaa onnistumista mitattiin osallistujien määrällä, joka toteutui kiitettävästi. Tapahtumassa seurattiin myös ympäristö- ja yhteisövaikutuksia, joihin oli organisoinnin osalta tärkeää kiinnittää huomiota. Osallistujat käyttäytyivät ekologisesti ja paikallinen ja ulkopaikkakuntalainen yleisö saatiin mukaan tapahtumapäivänä. Tapahtuman toteutuksessa onnistuttiin, sillä lähes kaikki järjestämisen osa-alueet toteutuivat hyvin tapahtumapäivänä.

Tapahtuman järjestäjänä osasin ottaa vastuuta tietyissä määrin monitahoisesta tapahtumasta. Tapahtuman tiedottaminen Euroopan kulttuuriympäristöpäivien tapahtumakalenteriin tuntui kuitenkin haasteelliselta, sillä järjestäjien ajatukset esimerkiksi tapahtuman kuvauksesta olivatkin erilaiset kuin osasin odottaa. Tapahtumasta tuli ilmoittaa kolmesti ottaen huomioon omatoimiretkeilijät, museon omat retkeilijät ja

Toivon korjausrakentamispäivään osallistuvat. Haasteellisinta oli pohtia, että mitä tulisi kuvata ja kertoa tapahtumaan liittyvistä ohjelmista ja opastuksista, jotta ne vastaisivat muiden tapahtuman järjestäjien odotuksia.

Tapahtuman ruokailustakin Villilän kartanossa tuli ottaa huomioon erilaisia asioita. Huomioitavia asioita oli, että mihin aikaan ruokailu tulisi järjestää, sillä lounaspaikkaa pidettiin poikkeuksellisesti avoinna tapahtumapäivänä. Ruokailun osalta piti myös selvittää, että mihin päivään asti pystyi muuttamaan osallistujien määrää, jos ruokailuun olisi tullut lisäilmoittautumisia. Logistiikasta huolehtiminen ei ollut niin yksinkertaista, sillä tapahtumapäivänä kuljettiin kahdella eri linja-autolla. Tapahtumapäivänä tuli myös varautua myös siihen, että omatoimiretkelijät olisi kuljetettu kahteen eri kertaan samaan kohteeseen, jos heitä olisi ollut enemmän.

Myönteinen asia kaiken kaikkiaan oli, että kohteet sijaitsivat samassa tapahtumapaikan kunnassa. Tämän takia kohteesta toiseen siirtyminen pystyttiin järjestämään nopealla aikavälillä. Merkittävää oli myös Nakkilan kotiseutumuseon työntekijöiden ja Mäkelän tilan omistajien vapaaehtoinen osallistuminen tapahtumaan, sillä se toi tarvittua lisäarvoa tapahtumaan. Tapahtuma onnistui kestävyydeltään, menestykseltään ja merkittävyydeltään, sillä se täytti kaikki nämä osa-alueet hyvin. Tapahtuma oli hyvin kattava tilaisuus kokonaisuudessaan.

Tapahtuman kehittäminen on kuitenkin aiheellista aikataulun, yhteistyön ja markkinoinnin osalta. Aikataulu oli monimutkainen, johtuen eri kohteista, joihin lähdettiin eri aikoina. Aikataulun seuraamisen ohella tuli sekaannuksia kuljetuksen osalta. Aikataulun ollessa tiukka ja nopeasti vaihtuvien kohteiden takia, voisi sitä jatkossa yksinkertaistaa ja selkeyttää aikataulusuunnitelman avulla. Markkinointivastaavaan otettiin yhteyttä liian myöhäisessä vaiheessa, jolloin markkinointi täytyi toteuttaa nopealla aikavälillä, josta taas aiheutui haasteita. Tapahtumiin liittyvää yhteistyötä markkinoinnin kannalta voisi kehittää tulevaisuudessa, jotta Toivon ja Satakunnan Museon tapahtumista muodostuisi yhtenäinen kokonaisuus. Tapahtumaa olisi näin ollen helpompi markkinoida. Tapahtuman siirrettävyyden kannalta tapahtumaa voisi järjestää tulevaisuudessakin laajempaan kokonaisuuteen.

8 LUOTETTAVUUSTARKASTELU

Luotettavuustarkastelussa on otettava huomioon opinnäytetyön reliabiliteetti ja validiteetti. Mittarin validiteetilla tarkoitetaan sen pätevyyttä eli sen hyvyttä mitata juuri sitä, mitä sen on tarkoitus mitata tarpeeksi kattavasti ja tehokkaasti. Mittaria on osattava käyttää oikeaan kohteeseen, oikealla tavalla ja jotta se tavoittaa kohteen, myös oikeaan aikaan. (KvantiMOTV 2008.) Validiteetin arviointi kohdistaa yleensä huomionsa kysymykseen, kuinka hyvin tutkimusote ja siinä käytetyt menetelmät vastaavat sitä ilmiötä, jota halutaan tutkia. Voidakseen olla validi, sovellettavan tutkimusotteen tulee tehdä oikeutta tutkittavan ilmiön olemukselle ja kysymyksenasettelulle. (Hiltunen 2009.)

Maxwellin ja Delaney'n (2004) mukaan validiteetti tarkoittaa pohjimmiltaan totuutta tai virheettömyyttä, vastaavuutta todellisuuden ja siitä tehtyjen väittämien välillä. Sisällöllinen validiteetti oli hyvä, sillä tapahtuman suunnittelu ennusti jo sen, että tapahtuma tulisi onnistumaan. Lisäksi teemahaastatteluissa saadut tulokset jo kertoivat sen, että tapahtumapaikka ja tapahtuman ajankohta olivat mielenkiintoisia, ja tämän takia ne kiinnostivat myös osallistujia. Joissakin tilanteissa mittarin validiteettia on mahdollista testata kriteerimuuttujan tai -muuttujien avulla (KvantiMOTV 2008). Tapahtumamittarilla saatuja tuloksia voidaan verrata myöhempisiin tapahtumiin, jos halutaan osoittaa, että tapahtumalla on saatu osallistujia Euroopan kulttuuriympäristöpäiville. Tämä tapahtuma onnistui laajemman kokonaisuutensa ansiosta, sillä osallistujia oli paljon suhteutettuna vallitsevaan pandemian tilanteeseen.

Reliabiliteetti-sana voidaan suomentaa sanoilla 'luotettavuus', 'käyttövarmuus' ja 'toimintavarmuus'. Reliabiliteetti ilmaisee sen, miten luotettavasti ja toistettavasti käytetty mittari mittaa haluttua ilmiötä. Reliabiliteettia voidaan arvioida esimerkiksi toistomittauksilla (Tilastokeskus n.d.). Reliabiliteetissa erotetaan kaksi osatekijää: stabiliteetti ja konsistenssi (Hiltunen 2009). Kvantitatiivisen tutkimuksen kielessä sillä tarkoitetaan mittarin johdonmukaisuutta; sitä, että se mittaa aina, kokonaisuudessaan samaa asiaa. Mittarilla tarkoitetaan tässä yhteydessä samaa asiaa mittaavaa kysymysjoukkoa. (KvantiMOTV 2008.) Tapahtumaa järjestäneille asiantuntijoille tehtiin

teemahaastatteluja, joissa samaa asioita mitattiin, vain toimintamuodot olivat erilaisia, kuten opastus tai ohjelman läpivieminen Nakkilan kotiseutumuseolla.

9 YHTEENVETO JA POHDINTA

Opinnäytetyö onnistui hyvin, sillä tapahtuman tärkeimmät osa-alueet muodostivat toimivan kokonaisuuden. Tavoitteet saavutettiin hyvin niin opinnäytetyön kuin tapahtuman järjestämisen osalta. Tapahtuman tuottamisessa painotettiin merkittävimpiä tapahtumaan liittyviä asioita. Toiminnan tuotoksessa onnistuttiin myös hyvin, sillä tapahtuman järjestämisestä seurasi monipuolinen tapahtuma. Opin paljon erilaisia asioita tapahtuman tuottamisesta, sillä vastuualueeni oli laajempi verrattaessa muihin järjestämiini tapahtumiin. Olin tyytyväinen tuloksiin, sillä kaikkien vaiheiden kautta onnistuttiin järjestämään kävijämäärältään onnistunut tapahtuma.

Olisin voinut osallistua aktiivisemmin itse tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen, jotta olisin saanut enemmän arvokasta oppikokemusta tulevia tapahtumia varten. Opinnäytetyötä tehdessä oli tärkeää tehdä yhteistyötä kaikkien toimijoiden kanssa, jotta opinnäytetyöstä muodostuisi vaihe vaiheelta kokonainen työ. Opinnäytetyö vaatii paljon erilaisten asioiden selvittelyä tapahtuman tuottamisen osalta. Opinnäytetyötä olisi voinut jatkaa työstämällä tapahtumaan liittyviä kehitysehdotuksia pidemmälle.

Opinnäytetyön tekeminen ei ollut myöskään helppoa itsenäisen työskentelyn osalta, sillä se vaati enemmän itseltäni oma-aloitteisuutta kuin ryhmätyöskentely. Tapahtumamatkailun trendeistä oli haasteellista kirjoittaa, sillä aihealueesta oli vaikeaa löytää tietoa. Tapahtuman tuottamisen vaiheisiin oli myös haasteellista soveltaa siihen sopivia teoreettisia pääperiaatteita. Lisäksi tapahtuman tuottamisen ja opinnäytetyön kirjoittamisen yhdistäminen vaati itseltäni luovuutta. Aineistonkeruu tarkoitti tämän opinnäytetyön myötä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Opinnäytetyön kirjoittaminen vaati aikaa, että sain tehtyä sitä eteenpäin ja että kehitystä tapahtui, sain kuitenkin aikaan lopputuloksen, jossa pohdittiin opinnäytetyöhön aiheeseen liittyviä asioita monella tapaa.

9.1 Toimeksiantajan palaute

Lopuksi toimeksiantajan eli Satakunnan Museon antama palaute opinnäytetyöstä. Palautteen antoi museon puolesta yleisötyön intendentti.

”Krista Siikilä osallistui Euroopan kulttuuriympäristöpäivien toteuttamiseen monipuolisesta ja on kuvannut työn prosessin hyvin ja yhdistänyt sen laajempiin ja yleisiin teorioihin oivallisesti. Satakunnan Museo on järjestänyt maakuntaretkiä arkeologisille ja rakennushistoriallisille kohteille vuodesta 2003 alkaen, mutta lähinnä kahden tai kolmen tutkijan voimin. Ensimmäisen kerran näin laajana kokonaisuutena toteutettu tapahtuma vaati tarkkaa suunnittelua, organisointia sekä lisätyövoimaa, jota saimme Kristan harjoittelun myötä. Krista tutustui myös tapahtumaan eri toimijoiden näkökulmasta ja osallistui suunnitteluun ja käytännön toteutukseen tapahtumapäivänä. Kristan työn myötä saimme myös mm. kotiseutumuseoon yleisölle tarkoitetun tehtäväkokonaisuuden, joka oli hyvä lisä yleisön osallistamisessa.

Tapahtuma onnistui, mutta kuten Krista työssään mainitsee, vaatii edelleen hienosäätöä ja selkeyttämistä, varsinkin, jos tulevaisuudessa tapahtuma on tarkoitettu sekä museon organisoimalle retkiporukalle että omatoimimatkailijoille. Molemmilla ryhmillä on omat odotuksensa sekä toiveensa, joihin pyritään vastaamaan.

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät on merkittävä tapahtuma Satakunnan Museolle, koska toimimme alueellisena vastuumuseona ja velvollisuutena on toimia yhteistyössä Satakunnan väestön ja erilaisten toimijoiden kanssa. Tapahtuma säilyy museon toimintakalenterissa, mutta varmasti muuntuu ja muokkautuu ajan, tapahtumapaikan ja yleisön mukaan. Vuonna 2022 järjestämme tapahtuman edelleen laajana yhteistyöprojektina, mutta vuoden 2021 tapahtumasta oppineena. Krista Siikilän opinnäytetyö toimii erinomaisena analyysinä tapahtumasta.” (Tulkki henkilökohtainen tiedonanto 4.5. 2022.)

LÄHTEET

Aikamatka Satakunnassa www-sivut. n.d. Kohteet: Nakkilan kotiseutumuseo. Viitattu 29.1.2022. <https://aikamatkasatakunnassa.fi/kohteet/nakkilan-kotiseutumuseo>

Bowdin, G.A.J. 2011. Events management. 2nd ed. Oxon: Routledge 2011. Referred 5.4.2022. <https://r3.vlereader.com/Reader?ean=9780080457154>

Bowdin, G.A.J., Allen, J., O’Toole, W., Harris, R. & McDonnel, I. 2011. Event management. 3rd ed. Oxford: Elsevier Butterworth-Heinemann 2011. Referred 1.4.2022. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/samk/reader.action?docID=978980>

Catani, J. 2017. Onnistunut yritystapahtuma: järjestäjän käsikirja. Helsinki: Alma. Viitattu 10.4.2022. <https://bisneskirjasto-almatalent-fi.lillukka.samk.fi/teos/>

Cape Town Declaration. 2002. Referred 8.2.2022. <http://responsibletourismpartnership.org/cape-town-declaration-on-responsible-tourism/>

Chartered Institute of Marketing (CIM). 2005. Marketing Glossary: Maidenhead, Chartered Institute of Marketing. Referred 10.4.2022. <http://www.cim.co.uk/cim/ser/html/infQuiGlo.cfm?letter!4M>

Convention Industry Council (CIC). 2003. APEX Industry Glossary. Referred 10.4.2022. <http://glossary.conventionindustry.org/>

Derrett, R. 2004. Festivals, events and the destination. In: I. Yeoman, M. Robertson, J. Ali-Knight, S. Drummond & U. McMahan-Beattie (toim.) Festival and events management: An international arts and culture perspective. New York: Routledge

Eichhorn, V. 2014. Economic impact and travel patterns of accessible tourism in Europe_Summary. Service Contract SI2.ACPROCE052481700 Î European Commission, DG Enterprise and Industry. Referred 3.2.2022. https://www.researchgate.net/publication/264522171_Economic_Impact_and_Travel_Patterns_of_Accessible_Tourism_in_Europe_Summary

Eichhorn, V., Miller, G., Michopoulou, E. & Buhalis, D. 2008. Enabling access to tourism through information schemes? Annals of Tourism Research, 1. Referred 7.2.2022. doi:10.1016/j.annals.2007.07.005.

García-Rosell, J.-C. 2013. A multi-stakeholder perspective on sustainable marketing: Promoting sustainability through action and research. Rovaniemi: Lapland University Press.

Getz, D. 2005. Event Management & Event Tourism. 2nd ed. New York: Cognizant Communication Corporation.

Getz, D. 2008. Event tourism: Definition, evolution, and research. Tourism Management 3. Referred 20.3.2022. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0261517707001719>

- Getz, D. 1991. Festivals, special events and tourism. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Goffman, E. 1959. The presentation of self in everyday life. New York: Doubleday.
- Goodwin, H. 2011. Taking responsibility for tourism. Oxford: Goodfellow.
- Haanpää, M. 2017. Tapahtumamatkailu. Teoksessa J. Edelheim & H. Ilola (toim.) Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi: Lapland university press.
- Hannukainen, J. 2007. Liikuntarajoitteisten ja muiden avustettavien lentomatkustajien oikeudet takaavan EU-asetuksen soveltaminen lentoasemilla. Diplomityö, Teknillinen korkeakoulu, Rakennus- ja ympäristötekniikan osasto.
- Hiltunen, L. 2009. Validiteetti ja Reliabiliteetti. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Viitattu 3.5.2022. http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ja_reliabiliteetti.pdf
- Huhtaniska, T. 2019. Fakta ja fiilistä tapahtumatuottajalle. Helsinki: Edita 2019. Viitattu 10.4.2022. <https://shop-edita-fi.lillukka.sa>Jackson, N. Promoting and marketing eventsmk.fi/digikirja/
- Jackson, N. 2013. Promoting and Marketing Events: Theory and Practice. London: Routledge.
- Jamal, T. & Stronza, A. 2009. Collaboration theory and tourism practice in protected areas: Stakeholders, structuring and sustainability. Journal of Sustainable Tourism, 2. Referred 8.2.2022. 169–189. doi:10.1080/09669580802495741
- Janiskee, R. 1996. Historic houses and special events. Annals of Leisure Research 2, 404. Referred 11.4.2022. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/0160738395000690>
- Jutila, S. & Harju-Myllyaho, A. 2017. Esteettömyys matkailussa. Teoksessa J. Edelheim & H. Ilola (toim.) Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi: Lapland university press.
- Jutila, S. 2013a. Johdatus ennakoivaan esteettömyyteen. Teoksessa S. Jutila, & H. Ilola (toim.) Matkailua kaikille? Näkökulmia matkailun ennakointiin, osa II. Rovaniemi: Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti.
- Jutila, S. 2013b. Matkailuympäristöjen esteettömyys. Teoksessa S. Veijola (toim.) Matkailututkimuksen lukukirja. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus
- Kaarto, S. 2022. Museoassistentti, Satakunnan museo. Pori. Henkilökohtainen tiedonanto 8.3.2022.
- Kaarto, S. 2013. Kulttuuriympäristöjen Satakunta: tietoa toimijoille. Viitattu 13.2.2022. https://issuu.com/satakunnan_museo/docs/sm_eth_a5_pysty

Karelian ammattikorkeakoulun www-sivut. n.d. Karelian opinnäytetyön ohje: Opin-
näytetyön eri muodot. Viitattu 30.3.2022. <https://libguides.karelia.fi/c.php?g=679019&p=4901221>

Kulttuuriympäristömme.fi:n www-sivut. 2020a. Euroopan kulttuuriympäristöpäivät-
Rajaton ja avoin 2021. Viitattu 23.1.2022. https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Euroopan_kulttuuriymparistopaivat

Kulttuuriympäristömme.fi:n www-sivut. 2020b. Euroopan kulttuuriympäristöpäivät –
Rajaton ja avoin kulttuuriperintö esillä kulttuuriympäristöpäivien tapahtumassa
vuonna 2021. Viitattu 14.4.2021. [http://www.kulttuuriymparistopaivat.fi/fi-FI/Euroo-
pan_kulttuuriymparistopaivat](http://www.kulttuuriymparistopaivat.fi/fi-FI/Euroopan_kulttuuriymparistopaivat)

Kulttuuriympäristömme.fi:n www-sivut. 2015c. Euroopan kulttuuriympäristöpäivät-
Tervetuloa kulttuuriympäristöpäiville. Viitattu 23.1.2022. https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Euroopan_kulttuuriymparistopaivat

Kulttuuriympäristömme.fi:n www-sivut. 2015d. Yleisiä käsitteitä. Viitattu 8.3.2022.
[https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Tutki_ja_tutustu/Kasitteita/Yleisia_ka-
sitteita](https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Tutki_ja_tutustu/Kasitteita/Yleisia_kasitteita)

KvantiMOTV. 2008. Mittaaminen: mittarin luotettavuus. Viitattu 23.4.2022.
<https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/mittaaminen/luotettavuus.html>

Leslie, D. 2012. Responsible tourism: Concepts, theory and practice. Wallingford:
CABI.

Lüthje, M. 2017. Autenttisuus. Teoksessa J. Edelheim & H. Ilola (toim.) Mat-
kailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi: Lapland university press.

MacCannell, D. 1973. Staged authenticity: Arrangements of social space in tourist
settings. *American Journal of Sociology*, 3. Referred 16.2.2022. doi:10.1086/225585

MacCannell, D. 1999. The tourist: A new theory of the leisure class. 3rd ed. Berkeley:
University of California Press.

Maxwell, S. E., & Delaney, H. D. 2004. Designing Experiments and Analyzing Data.
A Model Comparison Perspective. 2nd ed. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associ-
ates.

Muinaismuistolaki 17.6.1963/295

Museovirasto. n.d. Kulttuuriympäristö. Viitattu 6.4.2022. [https://www.museovi-
rasto.fi/fi/kulttuuriymparisto](https://www.museovi-
rasto.fi/fi/kulttuuriymparisto)

Nakkilan kunnan www-sivut. 2019a. Info: historia. Viitattu 29.1.2022. [https://nak-
kila.fi/info-nakkila/historia/](https://nak-
kila.fi/info-nakkila/historia/)

Nakkilan kunnan www-sivut. 2021b. Vapaa-aika ja hyvinvointi: kulttuuripalvelut. Viitattu 29.1.2022. <https://nakkila.fi/vapaa-aika-ja-hyvinvointi/kulttuuripalvelut/>

Opetushallitus. 2022. Kulttuuriperintökasvatus katsomusaineissa: Mitä on kulttuuriperintö. Viitattu 6.4.2022. <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/mita-kulttuuri-perinto>

Pagán, R. 2012. Time allocation in tourism for people with disabilities. *Annals of Tourism Research*, 3. Referred 3.2.2022. doi:10.1016/j.annals.2012.04.005

Porin kaupungin www-sivut. 2018a. Alueellinen vastuumuseo. Viitattu 26.1.2022. <https://www.pori.fi/satakunnan-museo/alueellinen-vastuumuseo>

Porin kaupungin www-sivut. 2018b. Piirroskurssi museoissa. Viitattu 2.9.2021. <https://www.pori.fi/satakunnan-museo/tapahtumat/piirroskurssi-museoissa>

Porin kaupungin www-sivut. 2018c. Satakunnan Museo. Viitattu 26.1.2022. <https://www.pori.fi/satakunnan-museo/vierailulle-museoon/satakunnan-museo>

Porin kaupungin www-sivut. 2018d. Tietoa Satakunnan museosta. Viitattu 26.1.2022. <https://www.pori.fi/satakunnan-museo/vierailulle-museoon/satakunnan-museo/tietoa-satakunnan-museosta>

Raj, R., Walters, P. & Rashid, T. 2008. *Events management: An integrated and practical approach*. London: Sage.

Ritchie, J. R. B. 1984. Assessing the impact of hallmark events. *Journal of Travel Research*, 1, 4.

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. n.d. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Teemahaastattelu. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 11.5.2021. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_2.html

Saaranen-Kauppinen, A & Puusniekka, A. n.d. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Teoria ja tutkimus. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 3.5.2022. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L2_2.html

Scholl, K. & Dunlap, T. 2010. Staff training for inclusion. In *Inclusive recreation: Programs and services for diverse populations*. Champaign: Human Kinetics

Shone, A. & Parry, B. 2013. *Successful event management: A practical handbook*. 4th ed. United Kingdom: Cengage learning EMEA.

Siikilä, K. Opinnäytetyön aloittaminen ja suunnitelma 6.2.klo 11.11. Vastaanottaja: Carita Tulkki. Lähetetty 7.2.2022 klo 10.11. Viitattu 10.4.2022.

Siikilä, K. Opinnäytetyön aloittaminen ja suunnitelma 29.6.2021 klo 10.31. Vastaanottaja: Leena Koivisto. Lähetetty 30.6. klo 10.27.2021. Viitattu 30.1.2022

Small, J. & Darcy, S. 2010. Tourism, disability and mobility. In: S. Cole & N. Morgan. (eds.) *Tourism and inequality: Problems and prospects*. Wallingford: CABI

Stammeier, J. 2019. Yle tiede: Tutkimus: syy syntyvyyden laskuun psykologinen eikä taloudellinen. Viitattu 8.4.2022. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/07/07/tutkimus-syy-syntyvyyden-laskuun-psykologinen-eika-taloudellinen>

STM. 2016. YK:n vammaissopimus voimaan – periaatteina osallisuus ja esteettömyys. Sosiaali- ja terveystieteiden tiedote 92/2016. Viitattu 4.2.2022. http://stm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/yk-n-vammaisyleissopimus-voimaan-periaatteina-osallisuus-ja-esteettomyys

Tervo-Kankare, K. 2017. Kestävä matkailu. Teoksessa J. Edelheim & H. Ilola (toim.) *Matkailututkimuksen avainkäsitteet*. Rovaniemi: Lapland university press.
Tilastokeskus. n.d. Reliabiliteetti. Viitattu 23.4.2022. <https://www.stat.fi/meta/kas/reliabiliteetti.html>

Tilastokeskus. 2019. Syntyneet 2018: Syntyvyyden jyrkkä aleneminen jatkui. Viitattu 8.4.2022. https://www.stat.fi/til/synt/2018/synt_2018_2019-04-26_tie_001_fi.html

Tilastokeskus. n.d. Maahanmuuttajat ja kotoutuminen: Maahanmuuttaja väestössä. Viitattu 8.4.2022. <https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html>

Timm Knudsen, B. & Waade, A. M. 2010. Performative authenticity in tourism and spatial experience: Rethinking the relations between travel, place and emotion. In B. Timm Knudsen & A. M. Waade (toim.) *Re-investing authenticity: Tourism, place and emotions*. Bristol: Channel View.

Toikko, T. & Rantanen, T. 2009. *Tutkimuksellinen kehittämistoiminta*. Tampere: Tampere University Press

Tulkki, C. 2021. Intendentti, Satakunnan museo. Pori. Henkilökohtainen tiedonanto 10.1.2022.

Tulkki, C. Intendentti, Satakunnan Museo. Pori. Sähköpostihaastattelu 22.3.2022. Haastattelijana Krista Siikilä. Muistiinpanot haastattelijan hallussa.

Tulkki, C. Museolehtori, Satakunnan Museo. Pori. Haastattelu 30.8.2021. Haastattelijana Krista Siikilä. Muistiinpanot haastattelijan hallussa.

Tulkki, C. 2022. Yleisötyö ja museopedagogiikka: Asiantuntijaopastukset ja ohjaukset. Luento Turun yliopiston kulttuurituotannon ja maisematutkimuksen tutkinto-ohjelman opiskelijoiden kurssilla 10.1.2022.

Tulkki, C. 2022. Yleisötyön intendentti, Satakunnan Museo. Pori. Henkilökohtainen tiedonanto 4.5.2022.

Tuulentie, S. 2017. Matkailun sosiologia. Teoksessa J. Edelheim & H. Ilola (toim.) Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi: Lapland university press.

UNWTO. 2013. Recommendations on accessible tourism. World Tourism Organization. Referred 6.2.2022. http://www.accessibletourism.org/resources/accesibilityen_2013_unwto.pdf

UNWTO. 2005. Sustainable development of tourism. Definition. Referred 8.2.2022. <http://sdt.unwto.org/content/about-us-5>

Vallo, H. & Häyrynen, E. 2003. Tapahtuma on tilaisuus: opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Vallo, H. & Häyrynen, E. 2016. Tapahtuma on tilaisuus: tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Veijola, S. 2017. Matkailun ruumiillisuus. Teoksessa J. Edelheim & H. Ilola (toim.) Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi: Lapland university press.

Veijola, S., Ilola, H. & Edelheim, J. 2013. Johdanto matkailun tutkimukseen. Teoksessa S. Veijola (toim.) Matkailututkimuksen lukukirja. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus

Visit Porin www-sivut. 2018. Rakennuskulttuuritalo Toivo ja Korsmanin talo. Viitattu 26.1.2022. <https://www.visitpori.fi/rakennuskulttuuritalo-toivo-ja-korsmanin-talo-2534>

World Bank. 2004. Beyond Economic Growth. Referred 5.4.2022. <http://www.worldbank.org/depweb/english/beyond/global/chapter3.html>

Yau, M., Mckercher, B. & Packer, L. T. 2004. Travelling with a disability: More than an access issue. *Annals of Tourism Research*, 31.

Zhu, Y. 2012. Performing heritage: Rethinking authenticity in tourism. *Annals of Tourism Research*, 3. Referred 3.2.2022. doi:10.1016/j.annals.2012.04.003

LIITE 1 TEEMAAHAASTATTELU

Teemahaastattelussa haastateltiin Satakunnan Museon yleisötyön intendenttiä Carita Tulkkia. Haastattelun kysymykset liittyivät tapahtuman teemaan, tavoitteisiin, markkinointiin, historiaan, kohderyhmään, yhteistyökumppaneiden rooleihin sekä tapahtuman onnistumiseen ja sen järjestämisen yhteydessä Covid-19 pandemiaan.

1. Miksi tapahtuma järjestetään vuonna 2021 juuri Nakkilassa ja miten Euroopan kulttuuriympäristöpäivät teema Rajaton ja avoin näky tapahtumassa?
2. Mitkä ovat tapahtumapäivän tärkeimmät tavoitteet?
3. Minkälaiselle kohderyhmälle juuri tämä tapahtuma on suunnattu, ja mitkä ovat sen tärkeimmät tekijät, että tapahtuma toteutuu sen kohderyhmän odotusten mukaisesti?
4. Millainen rooli on yhteistyökumppaneilla Nakkilan-Seuralla ja Nakkilan kunnalla tapahtumassa järjestämisessä?
5. Miten Euroopan kulttuuriympäristöt-tapahtumapäivän järjestäminen on kehittynyt vuosien saatossa aina tähän päivään asti?
6. Miten Covid-19 vaikuttaa tapahtumapäivään ja sen järjestämiseen?
7. Mitkä asiat vaikuttavat siihen, että Euroopan kulttuuriympäristöpäivät-tapahtumapäivä järjestetään onnistuneesti?
8. Miten olette markkinoineet ja kanavoineet tapahtumapäivää niin, että se saa näkyvyyttä yleisön keskuudessa?

LIITE 2 AIKAJANA

EUROOPAN KULTTUURIYMPÄRIS-
TÖPÄIVIEN JÄRJESTÄMINEN
suunnittelu ja toteutus

Tapaaminen Satakunnan
Museolla: idea tapahtu-
mapaikasta Nakkila

Syksyn tapahtu-
mien suunnitteluko-
kous Teamsissa

Käynti Mäkelän ti-
lalla: kohteeseen tu-
tustuminen

Sähköpostitse viestitely
ryhmäkokemuutoksista ja
seurattu ilmoittautumisia

22.4.2021

28.4.2021

12.5.2021

10.6.2021

11.6.2021

15.7.2021

24.8.2021

11.9.2021

Tapaaminen Ra-
kennuskulttuuri-
talo Toivolla: kes-
kustelua Toivon
korjausrakentamis-
tapahtumasta

Kokous lähietäisyy-
dellä Satakunnan
Museolla: aikatau-
lun suunnittelua

Käynti Nakkilan
kotiseutumuseolla:
museon rakennuk-
sien esineistön esit-
telyyn osallistumi-
nen ja kohteen valo-
kuvaaminen ohjel-
makarttaa varten

Euroopan kulttuu-
riympäristöpäivien
tapahtumapäivä:
Opastuksia ja ohjel-
maa Nakkilassa

LIITE 3 AIKATAULU

Nakkila 11.9.2021

AIKATAULU

Retki, oma bussi käytössä koko päivän

8.30 lähtö Porista

9.00 kotiseutumuseolle, omakustanteinen kahvi puffetissa

klo 10-11 Nakkilan keskustan opastus

klo 11.15-12.15 Selkäkangas

klo 12.30-13.30 lounas

klo 13.30/14-15 Mäkelän tila

klo 15.15 lähtö Poriin

Omatoimiohjelma, jossa käytössä toinen bussi

klo 11 Nakkilan keskustan opastus

klo 12 Selkäkangas (lähtö keskustasta bussilla)

klo 13 bussi lähtee Selkäkankaalta ja vie porukan kotiseutumuseolle

Kotiseutumuseo avoinna klo 11-15

Mäkelän tila ja Toivon tapahtuma klo 11-15